

СБОРНИК



**НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС
ЗА ЕСЕ НА ТЕМА
„ЕВРОПА Е РАВНО НА ...”**



**ФОТОКОНКУРС
„БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”**



говори с
Европа

План Д - за Демокрация, Диалог и Дебат



Информационно-комуникационната инициатива "Говори с Европа" на Центъра за модернизирание на политики и Портал ЕВРОПА www.europe.bg, реализирана в рамките на План Д за демокрация, диалог и дебат на Европейската комисия, с финансовата подкрепа на Европейската комисия чрез Представителството ѝ в Република България.



„ГОВОРИ С ЕВРОПА”

**ИНФОРМАЦИОННО -
КОМУНИКАЦИОННА
ИНИЦИАТИВА**

СБОРНИК

**НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ НА ТЕМА
”ЕВРОПА Е РАВНО НА . . .”**

**НАЦИОНАЛЕН ФОТОКОНКУРС
„БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”**

2008 г.



ЦЕНТЪР ЗА
МОДЕРНИЗИРАНЕ
НА ПОЛИТИКИ

<http://www.ry2kcc.org>



Българският портал
Europe.bg
за Европа

<http://www.europe.bg>

Център за модернизиране на
политики

office@gateway.bg

ул. „Триадица” №4, ет. 5

София 1000

+359 2 – 981 55 26

info@europe.bg

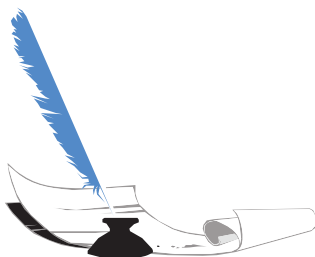
Настоящото издание е изготвено с финансовата подкрепа на Европейската комисия. Изложените възгледи са на авторите и по никакъв начин не отразяват официалната позиция на ЕК.



„Говори с Европа” се осъществява с финансовата подкрепа на Европейската комисия по **План Д за демокрация, диалог и дебат**, чрез Представителството на ЕК в България.



СБОРНИК



НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ НА ТЕМА „ЕВРОПА Е РАВНО НА . . .”



ФОТОКОНКУРС „БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

Скъпи читателю,

За нас е удоволствие да ти представим тази книжка, създадена от екипа на Портал ЕВРОПА www.europe.bg и Центъра за модернизиране на политики в рамките на „Говори с Европа” – информационно-комуникационна инициатива, осъществена по План Д на Европейската комисия за демокрация, диалог и дебат.

Тук ще намериш есета и фотографии на млади хора от цяла България, участвали в тематичните конкурси на „Говори с Европа”.

Година и половина след присъединяването на страната ни към Европейския съюз всеки си задава въпроса как „стои” България като държава-член. По наше скромно мнение творбите в този сборник представляват правдиво свидетелство за настроенията, моментна „снимка” на нагласите, дори сетивен индикатор за самочувствието на активните българи: въпреки фактите и новините, встрани от юридическо-политическата материя, над историята и отвъд прогнозите...

Пожелаваме ти приятно четене – в търсене на ценностите, символа, смисъла и емоцията.

Екипът на Портал ЕВРОПА

info@europe.bg



ЦЕНТЪР ЗА
МОДЕРНИЗИРАНЕ
НА ПОЛИТИКИ

<http://www.ry2kcc.org>

За нас:

Центърът за модернизиране на политики (ЦМП) е гражданска организация, работеща за насърчаване на гражданското участие при формиране на обществените политики.



Българският портал
Europe.bg
за Европа

<http://www.europe.bg>

Портал ЕВРОПА www.europe.bg е четириезично онлайн-издание за европейски политики и мястото на България в тях.



ЗА ИНИЦИАТИВАТА

Активните граждани да познават и разбират по-добре как работят институциите на ЕС и да се повиши познаването на начините, по които гражданите могат да участват в процеса на вземане на решения – това са двете основни цели на инициативата “Говори с Европа”. Идеята е чрез пряк диалог да се постигне по-добра комуникация между гражданите и институциите.

“Говори с Европа” е разделена на специализирани “Теми на месеца”, като първите от тях бяха: Лисабонският договор, Европейският парламент, Европейската комисия, Участието на България в работата на европейските институции, Европейският икономически и социален комитет, План Д и Езиковото многообразие в ЕС.

Освен актуална информация и разяснителни публикации с база данни от ключови документи, “Говори с Европа” организира също онлайн-дебати с представители на европейските и българските институции, както и публични дискусии за бъдещето на ЕС.

През месец юли 2008 г. осъществихме двудневна дискуссионно-обучителна среща във Варна, която съдържаше и специална ситуационна игра, чрез която младите участници влязоха в ролята на представители на различни държави-членки и приложиха процедурите на взимане на решения в ЕС.

Медийният партньор на “Говори с Европа” – Програма “Хоризонт” на БНР осъществи поредица специализирани предавания в обзорното външнополитическо предаване “Събота 150”; а другият ни медиен партньор – Националната радиомрежа „Фреш!“ проведе интерактивна радиовикторина в пет части под надслов „Познаваш ли ЕС?“.

Организирахме също така два артистични конкурса, които са обект на този сборник – “Европа е равно на...” (за младежко есе) и “България - европейска страна” (за фотография).



„ЕВРОПА Е РАВНО НА...” - КОНКУРС ЗА ЕСЕ

34 талантливи българи – ученици и студенти – участваха в обявения в началото на 2008 година конкурс за младежко есе под надслов „Европа е равно на...” Ключовото условие за участие беше оригиналността – в търсене на метафората за начина, по който днес възприемаме европейското ни битие.

Екипът на инициативата „Говори с Европа” насърчи желаещите да участват в конкурса със серия тематични публикации за това как животът ни на европейци се променя при развитието на ЕС и предстоящите реформи в неговите институции. Тези актуални теми са включени в рубриката „Тема на месеца” още от старта на „Говори с Европа” през февруари 2008 г. Можете да ги видите тук: <http://europe.bg/htmls/page.php?id=12443&category=5>. Есетата бяха оценени и класирани от жури в състав: членът на ЕП Кристиан Вигенин, зам.-председателят на Народното събрание проф. Любен Корнезов, преподавателят в Катедра „Европеистика” в СУ доц. д-р Нели Огнянова, директорът на Европейския институт Юлиана Николова и журналистът в Програма „Хоризонт” на БНР Никола Миладинов.

Първото място спечели 22-годишният студент от София Александър Шпатов, чиито творчески успехи в литературата тепърва предстоят. Неговата награда бе посещение на Европейския парламент в Брюксел през юни 2008 г., осигурена от евродепутата Кристиан Вигенин.

На второ място журито класира 18-годишния ученик от Ямбол Мариян Васев. Третото място си поделиха 16-годишните Мария Рангелова от Пловдив и Мила Божкова от Варна. Почетното четвърто място заслужи 13-годишната Мариела Богданова от Гоце Делчев. Като награда Мариян, Мария, Мила и Мариела получиха покана за участие в информационно-обучителната среща „Говори с Европа” във Варна на 11 и 12 юли 2008 г.

Журието присъди поощрения на: 22-годишната Николина Кирилова от Монтана, студентите Добрин Станев от София и Радослав Пашов от Велико Търново, както и на учениците Ния Георгиева от София и Валентин Хаджинаков от Кърджали.





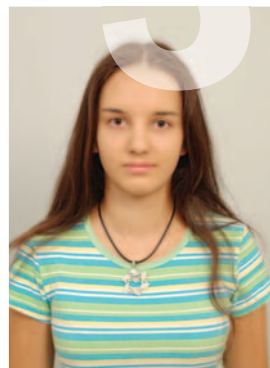
В този сборник ви представяме някои от най-добрите есета, без редакторска намеса, за да запазят стойността си на емоционален документ за днешния ни ден, придружени с биографични бележки за авторите – такива, каквито са ни ги изпратили...



Творбите са публикувани и в рубриката „Събития” на Портал ЕВРО-ПА – <http://europe.bg/htmls/page.php?id=14416&category=5>.



наградените



ФОТОКОНКУРС „БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

Визуално предизвикателство към всички любители и професионалисти във фотографското изкуство е фотоконкурсът “България - европейска страна”, обявен през месец май и приключил през юли 2008 г. в рамките на “Говори с Европа”.

Идеята беше да покажем през обектива на фотоапарата на хора от цялата страна европейска България такава, каквато е днес – и полужителното, и облагороденото, и непромененото, и нетърпимото. Оказва се, както и предполагаме, че фотообективът на участниците нито беше само „розов”, нито само „черен” – а е уловил най-правдивите мигове, съпътстващи европейското битие на страната ни.

На сайта на конкурса <http://photo.europe.bg> са публикувани близо 900 снимки, пристигнали за конкурса, в които животът ни на европейци в България и българи в Европа е показан в пъстра гама – от китната зеленина в балканско село до сивата и често еkleктична градска среда, през характерни портрети и уникални моменти от живота ни на следство и модерно всекидневие.

Лора Василева, Боян Иванов, Бистра Додова и Бедрос Азинян бяха избрани за победители. Като награда за своето представяне те ще посетят Европейския парламент в Брюксел през септември по покана на члена на ЕП Николай Младенов, а творбите им ще бъдат представени на евродепутатите и техните екипи. Журито присъди и поощрителни награди на Корнелия Георгиева, Валентин Христов и Георги Боев.

Членове на журито бяха специалният пратеник по техническо и институционално сътрудничество във Френския институт Ани Суле, журналистът от www.actualno.com Татяна Павлова, представителят на Центъра за модернизиране на политики Георги Райжеков, както и двама членове на екипа на евродепутата Николай Младенов – Дани-

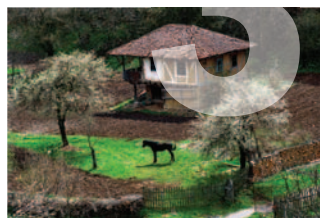




ела Пенкова и Георги Янакиев.

Те подбраха 22 снимки, които ще бъдат представени на изложба във Френския институт от 1 до 5 септември. Институтът домакинства специалната изложба от името на настоящия ротационен председател на ЕС – Франция. Снимките са представени и на страниците на този сборник, а изложбата продължава виртуално на <http://photo.europe.bg>.

Партньори на фотоконкурса са www.actualno.com, Френският институт в София и членът на ЕП Николай Младенов. Конкурсът се провежда с медийната подкрепа на БНР, Фото-Култ, Photosynthesis – Място за фотография, хора и идеи, Ърбънстайл, фото Трейман и др.



АЛЕКСАНДЪР ШПАТОВ

22 г., студент в СУ „Свети Климент
Охридски“ - гр. София



Освен първото място в конкурса за есе от „Говори с Европа“, студентът Александър Шпатов е печелил и редица други литературни награди. Неговият роман „Разкази под линия“ бе представен в Европейския парламент като награда от нашия конкурс, благодарение на члена на ЕП Кристиан Вигенин, който обяви:

„Това е първото представяне на книга на млад български писател в ЕП, но обмислям да го направя традиция, защото са много талантливите български автори, които имат нужда от подкрепа за своето творчество“.

2008 -1997

1997-а. С моя съученик Ицо имахме следната игра. Тръгваме двамата с автобуса към училище и засичаме колко е курса на долара на чейндж-бюрото на 43-ти блок в Младост. Който познае с колко ще се е вдигнал за половината час, в който пъвахме до чейнджа при нашето училище, печели – толкова е ясно и просто. В училище някои учители стачкуваха – беше страшно забавно, защото влизаха в час и ни караха да си разказваме вицове. Можеха дори да бъдат мръсни. Други учители обаче, като например този по музика, си продължаваха часовете. Пишете сега – диктувам текста - Ода на радостта. Радост ти де-те от рая ти бо-жест-вен я-сен плам и така нататък. После сяда на пианото, показва мелодията и дава тон. Който от нас се лигавеше и не пееше, директно получаваше един шамар с дневника.

Ето как в шести клас започва да се появява уравнението за Европа (още повече, че учех в математическо училище), но все още с толкова много неизвестни, че просто нямаше как да бъде решено, предполагам дори и с висша математика.

После неизвестните падат, просто защото всичко по телевизията изведнъж се оказва „европейско“. Европейска политика, европейски път на развитие, европейски избори, европейско качество, европейско отношение, европейски стандарти... Европейски въздух и вода, европейски хляб, европейски дизайн, европейска дограма... Европейски заплати, европейски живот, европейско поведение... В един момент човек имаше чувството, че ако не сложиш една „Европа“ пред скоби, уравнението ти съвсем ще отиде на кино, ще изглежда едно такова дребно и незначително, пък дори вътре да е пълно с тригономет-



рични функции и интеграли.

Малко след това вече вървяха всякакви присъединявания, инициативи, обмени, програми и каквото там се сетите. Та именно от такава подобна програма майката на един приятел му донесе една много яка черна блуза. На нея имаше огромна щампа – “United in diversity”. Самата щампа беше много добра, блузата изглеждаше направо като скейтърска, обаче самия смисъл някак си ми се губеше. Как така обединени в различието? Та нали ако А е различно от В, то няма как А да бъде равно на В...

Някъде тогава телевизията и вестниците започнаха да се вайкат, че щяла да ни се изгуби идентичността, че било свършено с традициите ни, че дори щели да ни забранят шкембе чорбата. (Надявам се, че успях да предам добре градацията на чувството.) Честна дума, бях готов с месеци да протестирам пред посолствата на абсолютно всички европейски посолства само и само да не се посяга върху националните символи.

Въпреки, че никога не бях ял шкембе чорба.

Но най-забавно стана, когато всички заговориха за фондовете. Европа = евро. Пари, които само чакат да потекат насам. А човек все отнякъде ще намери една туба, за да си понаточи малко и за него. Който е с връзки, ще пълни направо в бидони. Общо взето, такава беше идеята - евро-европа, която просто трябва да прехвърли едни числа от другата страна на уравнението, за да може да й излязат сметките. Разбира се, върви обяснявай, че тия сметки не можеш да ги правиш излегнал се на бидона.

2008-а. Докато вися в задръстванията за към центъра, изобщо не ме интересува какъв ще е курса на долара. Все по-рядко по пътя се виждат реклами, които се опитват да ти пробутат салати с европейски вкус. Едва-едва си спомням думите на Одата на радостта, а шкембето ме просълзява единствено, когато прекаля с чесьна. Да не говорим, че намерих един сайт, в който можеш да си поръчаш фланелка със щампа по твой собствен избор. Та така ето го моя избор – черна блуза с бяла щампа на гърдите : 2008 -1997.

Получава се едно хубаво цяло число, което, макар и всичките проблеми в подробностите, макар и да няма как да си го прелееш в бидона, макар и да изглежда, че сметките ти излизат прекалено бавно, макар и всичко - откъдето и да го погледнеш, както и да го смяташ и проверяваш, безспорно и категорично си остава положително.



МАРИЯН ВАСЕВ

18 г., ученик в ГПЧЕ “Васил Карагьозов”
гр. Ямбол

Представяне (или нещо, което се представя за такова):

Здравейте. Казвам се Мариян Васев и както самите вече се убедихте съм едно хлапе със склонност към препечните филийки. На 18 години съм, но това никога не ме е спирало да си кръстосвам Нийделандските небета и да живея под табелката “Дете”. Роден съм в малкото градче (което май изобщо не е чак толкова малко, но от друга страна всичко ти се струва малко като прекараш толкова време в него) Ямбол, където и живея.

Иначе уча няколко езика в ГПЧЕ “Васил Карагьозов” – английски, немски и руски. Една учителка беше казала за мен, че се разпилявам твърде много, което до известна степен си е истина. Правя ужасно много неща не защото си нямам друга работа, а защото сега ми е времето да грабя от всичко с пълни шепи.

Ходя на пиано, сам се уча да свиря на китара, правя художествени снимки, пиша от време-навреме, работя, занимавам се с театър, пиша в училищния вестник и правя всичко онова, което мистериозния род на “тийнейджърикус пубертетус” прави. И именно заради това си нямам и най-бегла представа какво ще правя с бъдещето си. Та аз съм само една малка рибка в малко езерце, която не бърза да порасне. Но един ден тази малка рибка ще се добере и до теб, Големи Океане. Само почакай и ще видиш...

Надявам се отнесеностите ми от вихъра да са породили поне една усмивка докато ги четете. Тогава искрено ще се радвам, че съм направил нещо добро. А ако пък не...

Винаги ще има утре... а то започва от днес.

Европа = Аз

Онзи ден, докато мързеливо разнасях маргарин върху една препечена филийка, чух как един костюмиран политик обясняваше, че бъдещето на Европа е в ръцете на младите хора. Идеята ме върхлетя толкова здраво, та дори за малко щях да докажа за пореден път колко възмутен е бил Мърфи като си изпуснал хляба. Докато си смучех изцапания с маргарин пръст, в главата ми се рееше идеята, че щом като бъдещето на Европа са младите хора, а аз съм млад човек, то значи бъдещето на този стар континент съм именно аз. След което, в крайна сметка, Мърфи ликуваше някъде, защото подът прегърна моята следо-



бедна закуска с намазаната страна надолу, разбира се.

Бях възмутен и ужасен едновременно. Та аз съм едно нищо и никакво хлапе, което дори не знае какво иска да прави със собственото си бъдеще, а този костюмар очакваше от мен да бъда бъдеще на Европа. Ама какво си мислеше той?! Отказах да му се връзвам на думите и отидох да си изкопая нещо друго за ядене.

Няколко часа и три препечени филийки по-късно думите на политика все още обикаляха съзнанието ми. Не познавах Европа. Никога не съм мръдвал и на сантиметър от дома. От друга страна пък май не познавам и себе си. Затова не намерих никакъв друг избор освен да седна и на един голям бял лист хартия да напиша със собствените си ръце какво знам за себе си. Пък след това щях да мисля и за Европа-та... евентуално.

След като вдъхновяващата еуфория се поразсея и скърцането на химикала ми спря да ехти в стаята сведох възторжено поглед и започнах да чета какво се бе получило. Ето, виж и ти :

“Аз съм рожба и жертва на времето си...

Аз...

Вървя бързо по улиците, рядко гледам другаде освен напред, често изпускам да забележа някого встрани и мразя да чакам.

Аз...

Мисля бързо, говоря светкавично за да наваксам и почти никой не успява да схване какво казвам.

Аз...

Не говоря много, не казвам малко, постоянно съм пляснат в устата и не ме е страх да правя каквото трябва, дори да става каквото ще.

Аз...

Храня се зле, нередовно, не спирам да соля, просто си умирам за нездравословни боклуци, пия много Кока-Кола и прекалявам със сладкото.

Аз...

Не се разделям с телефона си, не се откъсвам от Интернет, кликвам, сърфирам, блогвам, търся, намирам и въпреки всичко постоянно забравям телефона си на тих режим.

Аз...

Имам десетки телефонни номера, от които не помня нито един, сто-
тици снимки от дигиталния си фотоапарат, които преглеждам рядко и
десетина блога, които не поддържам или съм изтрил.

Аз...

Не обичам спокойствието, слушам силна музика, танцувам си сам,
грача, наричайки това пеене, излизам с приятели, връщам се и отново
фуча навън.

Аз...

Мразя да подреждам, обичам си хаоса, стаята ми е панаир, майка
ми се е отказала да се бори с мен за реда и рядко намирам каквото
ми трябва.

Аз...

Постоянно търся нещо, не го намирам, вбесявам се, че ми трябва,
но въпреки всичко не се разделям с гореспоменатия хаос.

Аз...

Обичам семейството си, ценя приятелите, уважавам непознатите и
презирам враговете си.

Аз...

Оплаквам се постоянно, че нямам време, изморявам се, тичам на-
сам, тичам натам и въпреки всичко убивам времето, когато скучая.

Аз...

Нямам най-малка идея какво искам да правя утре, занимавам се с
всичко днес, разпилявам се вчера и улавям мига.

Аз...

Твърдя, че съм егоист, повтарям десетки пъти “Аз”, гордея се от
себе си, вглъбявам се в себе си и въпреки всичко рядко се сещам за
себе си сред други.

Аз...

Съм необикновен сред обикновеността си.”

Когато погледнах изписания вече небял лист се зачудих. Какво ли
общо има Европа с мен, та да казват тържествено по телевизията, че
тя е свързана с мен дотолкова, че да предостави бъдещето си в мо-
ите непохватни ръце. Известно време по-късно, като прочетох още
веднъж листа нещо ме удари по главата.



Ами да... Европа, това съм аз. Аз не съм нейното бъдеще, аз съм нейното настояще. Силата, която превръща това кораво парче земя в мой дом се криеше именно в мен. Утре е хубава дума и чудесна мечта. Но то започва от днес. А единственото, което го има днес... съм аз. Вместо да губя време в размишления какво различно може да бъде моето утре мога да започна да променям моето днес - още днес. Пък с Европа явно си приличаме много повече, отколкото подозираме и аз и ти, ако съдим по това, което бях написал на небелия вече лист. Вгледай се...

И двамата с Европа се променяме толкова бързо, та чак сами не можем да осъзнаем какво се случва. Ние сме смели, решителни и готови да браним онова, в което вярваме. Ние можем да бъдем всичко, което си поискаме да бъдем. Можем да бъдем сини, червени, дори жълти. Вътре в себе си и двамата сме различни - тъжни, весели, добри и лоши. Въпреки всичко ние сме единни и обичаме малките си недостатъци. Ние не чакаме утре, защото имаме днес. Това, както и всичко останало на листа ми. Просто ни виж!

Ние... Аз и Европа – заедно - на тази малка хартийка. Шантава работа...

Хей, знаеш ли, чака ни бъдещето на цял един континент. А това определено не е работа за празен стомах. Какво ще кажеш за една бърза следобедна закуска?



МАРИЯ РАНГЕЛОВА

16 г., ученичка в ЕГ “Пловдив”

гр. Пловдив

Казвам се МАРИЯ РАНГЕЛОВА. Родена съм в Пловдив на 26.09.1992 година. Уча в Английската гимназия на родния си град. На 16 години съм.

На 12 години - възрастта, в която Христос е научил Библията - станах световен хайку лауреат - дори беше неочаквано за самата мен. Всичко дължа на своята майка – Радина Стоева, която беше моя пръв учител и редактор във всичко.

Освен това съм носител на първа награда от регионалния литературен конкурс на обединение “Адри А” (раздел лирика). Получих още: първа награда на националния конкурс, посветен на поета Веселин Сариев (лирика), първа награда (лирика и есе) от регионалния конкурс на името на Драган Манчов, поощрение на телевизия СКАТ за стихотворение на морска тематика, специална награда на радио “Веселина” за млад автор, специална награда на МТЕЛ за SMS поезия и други. Мои стихове са публикувани на български, английски и японски, в България и чужбина, в Интернет пространството, в сборници, във вестници.

Математиката е точна наука и когато трябва да се постави знакът “=”, е необходимо да се намерят и поставят онези две еднакви страни на числовия израз, които ще поддържат неговия баланс. Опитвам се в многоликостта на Европа да събера онези противоположности, от чиито допир минусите биха се слели в общ плюс. Търся в конфликта на неразбирането онзи момент, превръщаш напрежението в уравновесяване и спокойствие. Със сигурност знам, че ударът в ръбовете носи болка, а щом замрежа очите си, втренчена в картата на Европа, тя ми заприличва на куфар, от който излизат нащърбени одежди, вещи, обувки. Не знам ни дали да ги събера, ни дали да не отворя нацяло кафара. Вратата му е казус, но любопитството ме изяжда. В старите вещи винаги има някакво очарование, някаква стара история, която говори без думи. Имам усещането, че ако дръпна ръкава на най-големия пуловер, плетката ще се разринчи, водата ще го намокри и тръгне към центъра...

Северът носи студ, а аз съм от юг, очите ми не са свикнали с белотата на снега, но и от друго е бяло. Онази Европа носи подредеността и удобството, които някак си се губят на Балканите и са заменени с друго. Просто онази Европа не е точно моята...

Намирам различия и не знам кое е в повече – приликите или раз-



ликите и как да ги претегля безкантарно...

Младостта и неопитността ме предизвикват да бъда смела, да крача напред, да опъна пуловера, да го премеря. Затова се смъквам ту по на запад, ту се отправям към центъра...

Има нещо различно във въздуха на периферията и в този в средата на самата Европа. Тя е нещо особено – меланж от север и юг, от изток и запад, от изгреви и залези, от право и беззаконие, от демокрация и разюзданост в някаква странна търпимост.

А мен пътят постоянно ме привлича. Омайва ме, дърпа ме към себе си и краката вървят сами, а мечтите ги предхождат...

Добре знам, че Европа има толкова много частици, сглобявани дълго, старателно с упоритост, за да може водата да спре да гризе сушата и на север да разцъфнат лалета. Но Европа е и борба да се вземе от сушата – да преплъзне канал за кораби и се отвори пътят напред. Тя е победа на човешкия дух и знание над природата...

Затова аз крача, търся постоянно онези неща, с които бих постигнала баланса на двете страни в числовия ми израз. Европа е равно на древност и опит срещу постижения, технологии, погледи в бъдещето.

Липсва ми възможността да търся израза на художника, неговата четка и палитра от багри, но ми се струва, че Европа е дамата, която ту навлича нова дреха, ту - стар пуловер. Преждата му на някои места е отъняла. Имам усещането, че ще се разплете, ако я дръпна, ще се свие във възли и нещо в гледката ще се разбърка. И може би точно в този възел е заключена сплетена точката на толерантността, където търпението и разбирането са се слели, за да примирят различията. Не е ли всъщност този възел търсеното от мен "равно"? Не е ли той обединението на разкъсаността. Или е онова, което дразни пръстите при допир, а очите при гледане?

Всъщност всичко зависи от онзи, който докосва, гледа и от неговата настройка, която се сменя впоследствие, може би заради опита и желанието да се намери докосване в знак „равно“.

При толкова погледи към Европа, все има такива, които се отвърщат, които се сливат и които с времето, опита и разума, намират начин да привикват и да не си пречат.

Днес аз виждам нещата от своето място - Балканите, събрали толкова различия, религии, настройки и цветове на телесни нюанси, че се чудя дали моя вътрешен глас не се е слял с този на мюезина, с гласа

на равина, с високия напев на свещеника от християнската църква. Но не се дразня от нищо различно, а ако съм извън Балканите, тази пъстрота ми липсва до болка. И знам – всичко е било съхранено някъде дълбоко в мен, носила съм го винаги в кръвта си и съм търсила подобия на други места, които нямат общо, но носят усещане за дом, за уют и къща.

Аз съм съчетание от различия, от богове и молитви. Мога да поема още в себе си и да не се чувствам завзета, поробена, оцърбена, оцетена. Нещо повече – ще усетя кръвта си по-пълнокръвна и истинска с новите различия на Нова Европа и ще дам нов въздух за нея на хиляди километри...

И все си мисля, че такава още по-пълноцветна ще ме харесат повече. Ще се харесаш и ти, ако дойдеш при мен и ти дам пъстрата черга, от която ще светне домът ти, везаните ръкави на бабината риза, в чиито очи две лета тя е оставяла очите си.

Ще познаеш по тях мен и моето минало, а аз в него намирам себе си и своите корени, но не спирам да крача. Там, някъде в Азия е едно парченце от онези, които са ми дали живот, после в няколко краища на Европа са се доскрепили парчетата. И ето ме мен – родена от слънце и вятър, от прилики и различия, всъщност едно търсено „равно”, носещо спокойствие, разум и любов. Трябва само да отвориш вратата за мен и да ме приемеш. Търсил си ме от толкова време, а аз съм мечтала за теб. А сме били толкова близо, въпреки студените войни, политики на разделение и другости. Били сме толкова близо, че никога не сме се напускали всъщност... Важното е СЕГА да не продължаваме да живеем разделени.

Връщам се към страниците на историята и виждам как на някои места са избухнали плъмъци и са падали глави, а някъде на континента за същото са давали дарове... Но царете, както и главите са различни... всъщност историята е броеница от битки заради различия и недокоснати брегове. Някъде мостовете обаче точно в средата се цепят и пропадат хора, кораби, насторения в бездънното. Моите и твоите ръце могат да направят моста във „равно”....

Събираемите ще са минало, днешно и утрешно. В средата ще съм аз – като символ на баланс, като равно, което събира различията. Защото какво е човекът, освен онази най-ценна съставка на света, без която и светът не би съществувал пълноценно, а равното би преминало в „>” или „<”...



Разсъждавам, събирайки различията, уравновесявам, изравнявам и дележа двете страни. Сега и аз ставам мост и разбирам, че от мен зависи дали ще завършим прехода от единия бряг към другия.

Оживявам в съня си в днешното, оставям част от себе си. Мия лицето си, надвесена над планински поток. Ликът ми остава на повърхността на водата, когато се гледам, и е важно да намеря друго лице. Неговият цвят е по-тъмен, чертите са по-меки, има обаче усмивка. И ето това е важното.

Надвесеният ми лик започва да плува в реката, когато се оглеждам. Тази река ще се влее в море, морето – в океан. Водата може да прибяга по склонове, отклонявайки се, да влезе в корен на цвете и да се загуби в недра на земята, но там нищо няма да бъде загубено.

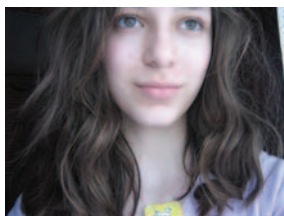
Аз ще съм част от света, който е широк и без граници, така както е общ дъжд за всички ни и не спира на митници. Част от мен се събужда ту в Адриатическа топлота, ту в студа на Беринга. Чудя се кой ще ме топли в студа, но се сещам, че там хората са помислили за всичко. Онзи, който е сам, без храна, без надежда, е затоплен от една абстрактна и не за всекиго ясна дума, заместваща слънцето – социална осигуреност. Нуждаещият има право да получи своето щастие. Ако в северната част на Европа се озова сама, моят лик ще струва много и ще е важен за всички. Защото аз съм вода, която носи живот на всички. От мен тръгва живота....

Когато знам, че ти си до мен, ще разцъфна отново в момиче. И ще става така винаги, когато сещам сигурна ръка, слънце и грижа.

Всеки има право да получи своето слънце и своето цвете, своето късче земя, независимо в кой край на Европа живее. Защото в един дом всеки ъгъл е важен – и там където се храниш, и там, където почишаш и правиш любов, и там, където пишеш своето утрешно днес...

И ако някой стъпче цветето ей така – от злоба, от алчност, от яд, че то е по-хубаво от твоето, ще се намерят храст, дърво или цяла гора, които да защитят беззащитния.

И цветята, и хората имат своите права да пребивават на тази земя с правото на своята дажбичка слънце и грижа. Затова аз без страх ще дойда при теб и ти ще дойдеш при мен – ние двете страни на числов израз, който ще уравним с нашето „равно”.



МИЛА БОЖКОВА

16 г., ученичка в I-ва ЕГ – Deutsche Sprachdiplomklasse - гр.Варна

Мила Божкова, на 16 години, 11 клас в Първа Езикова Гимназия - Варна с Немски език. От шест години е член на Литературен клуб и Младежки медиен център “Касталия” към ОДК - Варна. Носителка на редица първи и специални награди в национални и международни литературни конкурси.

Обича художествена литература, Виена, кучета и кестенов сладолед.

“Европа не е място, а идея”, твърди френският философ и публицист Бернард Хенри Леви, а от опит знаем, че идеите са като новородени деца – всеки възпитава рожбата си чрез своите принципи и пречупва мисленето ѝ през собствения си светоглед, така, че тя да се превърне в един мини-модел на вътрешния свят на своя родител. По подобен начин и една идея, идеята за Европа, е възпитана и облечена различно от съзнанието на всеки един европейец...

Европа за мен = ... граховото зърно под многобройните много-национални дюшеци и завивки, което ни държи будни и съвестни и представлява един каляващ изпит за нашата същност. Понякога ни е неудобно, от време на време получаваме болки в гърба, но нейният импулс преминава през всички прегради и в крайна сметка обединена Европа и конкретно Европейският съюз, една наднационална форма на държавно управление, се оказват едно ниво над отделните държавни институции, като по този начин могат да се постигнат едновременно съкровените идеали за обединение, демокрация, равнопоставеност и сътрудничество, но и да се заситят апетитите за развитие на търговията и уравновесяване или поне подобряване на икономиката на държавите от Стария континент.

Европа = ... 50-сантиметров сезал. Защо ли? Ако си спомним легендата на Кубрат за лозовите пръчки, които поотделно се чупят лесно, но заедно не се огъват, непременно ще свържем идеята за обединеност със сезала, който ще държи заедно купчинката събрани пръчки. Тук не става въпрос за сливане или сплавяне на отделните страни, на техните култури или на държавния организъм, а за съвместното им функциониране, което да дава щедри плодове и да построява по още едно стъпало към напредъка и развитието им. Неслучайно за мотото на Европейския съюз е избрана латинската фраза *In varietate concordia*,



която в превод означава “Единство в многообразието”.

Европа ... другата стъклена пантофка, която се надяваме (стискаме палци!) да пасне на крачето ни. След векове в пепелта на времето и упадъци, разслоения и разделения на обществото, най-последно имаме възможността, като с магическа пръчица да се превърнем в приказни герои и да танцуваме и след полунощ на “бала” в чест на съвместния ни брачен живот. Вместим ли се както трябва в тази стъклена пантофчица, ни очаква със сигурност по-светло, по-красиво, по-перспективно и най-вече по-европейско бъдеще, бъдеще за нас и за следващите поколения. Обувката се превръща в символ на дългия, труден и посвят с изпитания път, който е останал зад нас, но носи и семантичния заряд на изгледа за по-доброто, по-благородното и красиво, което жадуваме и към което се стремим.

Европа = ... шепа бели камъчета, пръснати по непозната пътека в тайнствена лунна нощ. Всеки е чел като малък или му е била четена за “лека нощ” известната приказка на братя Грим “Хензел и Гретел”. Водейки беден и ушит с най-нискокачествени конци живот, двама родители решават да изоставят децата си в гората от страх, че не могат да ги изхранят. Хензел и Гретел обаче чуват разговора на родителите си и събират малки бели камъчета, с които отбелязват пътя, така че успяват да се приберат обратно. В този смисъл шепата бели камъчета биват носители на метафората за пътя към неизвестното, но и на пътя обратно към родния дом, който въпреки всичко винаги остава с широко отворени обятия за децата си.

Европа = ... =. Европа е не само идея, тя е идеалът, към който са устремени стъпките ни. Тя е справедливата везна, на която делата тежат повече от думите, както хората, независимо националността, повече от всичко. Неслучайно толкова обсъждан бе наскоро ратифицираният Лисабонски договор, който има за цел да защитава повече правата на гражданите, да утвърди функционирането на европейските институции, да ускори процеса на приобщаване на новите страни-членки като България. Договорът среща позитивни и одобрителни отзиви из цяла Европа, а при откриването на церемонията за подписването му португалският премиер Жозе Сократеш е заявил: “Този ден ще остане в историята като ден, в който се отварят нови пътища на надежда за постигането на европейско споразумение”.

И все пак... какво е Европа? Единствено красивата приказка, учеща ни да бъдем единни и целеустремени и мойрата, плетяща паяжина-

та на общото ни бъдеще? Топлото майчино крило, което ни изхвърля от гнездото, за да се научим да летим, но и в което се сгушваме, когато сме паднали за първи или пореден път? Може би знакът за равно, когато сложим плюсове между различните държави на континента? В крайна сметка Европа е равно на ...??? Преди всичко Европа = нас самите, защото без нас, без нашите общи усилия, мечти, воля, упоритост, толерантност, обич и подкрепа един към друг Европа щеше да си остане само думата, обозначаваща континента ни, а не да се превърне в идеята за цяло едно общество от нации, които реализират своите общи цели под знака на единството...



ЛОРА ВЛАДОВА, СОФИЯ - “ПОКЛОН”
ПЪРВО МЯСТО ВЪВ ФОТОКОНКУРСА
“БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



МАРИЕЛА БОГДАНОВА

13 г., ученичка в I ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - гр.Гоце Делчев

Родена съм в град Гоце Делчев на 23.08.1994 година. Родителите ми са интелигентни хора, и двамата завършили две висши образования – педагогика и право в СУ „Свети Климент Охридски“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Първите седем години от живота си прекарах в родния град на баща ми – Котел. Началното си образование завърших в град Гоце Делчев – роден град на майка ми. В момента се обучавам в I ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и съм седми клас. Успехите ми са в хуманитарната област.

Публикация на своя творба имам в Националния ученически вестник „Рики кандидат – гимназист“, с което се гордея. В Национален конкурс, обхващаш творчеството на Джоан Роулинг и известните и произведения „Хари Потър“ (на тема: „Как ще завърши последната книга от поредицата?“) заемам I – во място. Имам отличия и в Община Ягодово и детските им литературни дни. Преди броени дни получих отличие и в най – големия портал за деца в web пространството: az-deteto.com със творбата си „Моята гора“. За тази учебна година съм стипендиант на фондация 1000 стипендии. През втори срок се класирах на олимпиада по БЕЛ на общинско ниво и се представих добре и на областен кръг. И за въдеше смятам да не спирам да се занимавам с литература и чужди езици. Плановите ми са след края на тази учебна година да продължа обучението си в гимназия с хуманитарен профил.

„Европа е равна на Слънце, което обича еднакво всички под лъчите си“

Следобедното слънце не щадеше лъчите си. В топлия юнски ден аз и моето любвеобилно кученце се излежавахме на градинката пред блока. Опряла глава на ръцете си, не спирах да съзерцавам широко-то и безкрайно небе. Около мен къщите, наредени в стройна редица, привличаха окото ми с неповторим чар, макар и до болка познати...

А Слънцето продължаваше да грее с меките си обаятелни лъчи, поздравявайки ме с приятелския си облик... Вперих поглед към края на пътя. Ето, в дъното на улицата за пореден път съзрях една по – изпъкнала и красиво боядисана къща. Съзерцавах я и не спирах да си мисля за това колко грижи са положили стопаните ѝ за да изглежда тя така. Как ли? С двор изметен и чист, с градина, ухаеща на цъфнали овощки, с грижливо подредени цветя по первазите... Не можех да от-

късна погледа си от тази обгрижвана и щастлива къща, която, не се и съмнявах, се отблагодаряваше щедро на стопаните си...

Не знам дали сте били скоро на моята улица, но не се е променила много. Има само няколко нови къщи, някои от тях сега започват да се развиват, а други претърпяват началото на младостта и пълния си разцвет. Но това, което най – много радваше очите ми, беше основно констатацията ми, че старите къщи се променяха главоломно в последно време и сега спокойно можех да ги меря по красота с тези от новите поколения...

Изведнъж ми стана мъчно и скоро сама прозрях причината. Защо така се получаваше?

Защо някои домове грееха с хубавото у себе си и предизвикваха възторг, а други попиваха само човешкото презрение и погнуса? Вярно, не бяха малко красивите и поддържани къщи, но там – в дъното още имаше забравени от хорската съвест двори... Защо? Та, нали Слънцето грееше еднакво за всички? Всяка стряха трябваше да е осветена, колкото и другата до нея. Но не беше, не беше дори на половината!

Затворих очите си и съзнанието ми веднага обрисова картина, учудващо близка до реалността. Онова Слънце – точно то – което трябваше да сипе лъчите си равномерно, не беше ли то майката Европа? А всички стройно подредени къщи на улицата, не се ли явяваха нейните чедра – Европейските държави. За пръв път поглеждайки нещата от тази страна, аз извиках високо и уверено: „ДА!”. Слънчева Европа, грижовна майка на всяко отроче, галеше с ласките си всеки покрив, но не всички оценяваха грижите ѝ! Родителите помагат и възпитават, но детето расте само! Струва ми се, че само малка част от стопаните поливаха и сееха цветя, на пръсти се брояха и тези, които всеки ден съвестно метяха двора си и не допускаха по полиците на шкафове им да има прах. Нали? А какво правеха останалите – не разбираха, колко го обича Слънчева Европа и не и се отблагодаряваха както подобава! Защо? Нима беше толкова трудно да проумеят, че когато светлината е насочена към теб, а ти не успяваш, то значи сам си правиш сянка! А Слънцето никога не е спирало, няма и да спре да грее, и никога не късно да поправиш грешките си!

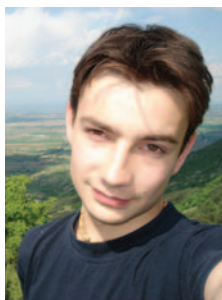
А моята къща – родната ми България – не тънеше вече в мрачни сенки и аз искрено се надявах, че лазурните отблясъци по стените ѝ няма да изчезнат никога повече! Слънцето грее еднакво за всички! Нека сами изберем колко светло ще ни бъде!



Кученцето ми до мен изляя – преливащо от обич и топлина. Май твърде много се застоях, предвид буйния му енергичен нрав. Надигнах се с мъка, изтърсих панталона си и погледнах Слънчева Европа с поглед, пълен с нови надежди!



БОЯН ИВАНОВ, ВИДИН – “ТАНЦИ НА ДУНАВА”
ВТОРО МЯСТО ВЪВ ФОТОКОНКУРСА
“БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



ВАЛЕНТИН ХАДЖИНАКОВ

18 г., ученик в СОУ „Петко Р. Славейков“
гр. Кърджали

Уча в 11 клас в паралелка с чуждоезиков профил - английски и испански език.

Европа е равно на...България

“Когато някой чужденец дойде отдалеч...той се чуди...удивлява се...започва да губи ума си...и когато се завърне в своята земя, ако някой го попита: “Какво видя там?”, той ще рече: “Не зная как да разкажа това, защото само със собствените си очи бихте могли спокойно да се начудите на красотата. Само който види...може да се възхити най-добре. Защото собствените очи не лъжат никого”

Не, не става дума за някой разкошен замък, красящ Париж, Лондон, Рим или която и да е друга развита европейска столица. Мястото е древнопрестолният български град Преслав, където през далечния 9 век старобългарският книжовник Йоан Екзарх създаде своя “Шестоднев”, част, от който е описанието на Симеоновия дворец. Нека си спомняме за него винаги, когато гледаме с широко отворени очи и цъкаме от удивление, застанали пред “Парижката света Богородица” в Париж или пред Бъкингамския дворец в Лондон. Ние сме пред постиженията на европейската цивилизация, прехласваме се от забележителни паметници на чуждите култури и, омаяни от видяното и чутото, неволно правим съпоставки с нашите реалности и, кой знае защо, те са винаги в полза на чуждото. Истинската равностметка идва по-късно, когато поемем обратния път към родината...

Озовал се там, в Европа, българинът не си дава сметка, че това, с което се гордеят днес французи, англичани, италианци..., ние сме имали векове преди те да са се наричали такива. Не се замисля, че далеч преди в западна Европа да разцъфти Ренесансът, средновековна България има своя “Златен век”, а творби, създадени през него, днес са сред най-ценните експонати на прочути национални музеи. Знаят ли самите англичани, че уникалното Лондонско евангелие е дало на български книжовник?

Ако разгърнем страниците на историята ни назад към нейното начало, ще стигнем до онази 681 година, а в представите ни ще изплува картина – ярка, запомняща се: един страховит мъж, яздейщ красив



кон, следван от стотици хиляди люде. По лицата им се чете умора. Мъжът спира коня и, засенен с длан очите си, се вижда в ширналата се зеленина пред него. Погледът му се изпълва с доволство, от гърдите му се изтръгва облекчителна въздишка, а устните твърдо и отчетливо произнасят: “Тука ще бъде България!”. Познахте го, нали? Той е гордият хан Аспарух, а земята, на която е направил шатрата си, продължава да носи името, произнесено от него. Вече 14-то столетие.

Тази земя, познала възходи и падения, унижения и слава, изпитала горчивината на робството и сладостта на свободата, тъпкана и опожарявана, но възкръсвала като птицата Феникс изпод пепелищата, е моята родина. Нашата България! Някога, в зората на Българското възраждане, монахът Паисий, прозрял заплахата от чужда асимилация, показва на сънародниците си примера на миналото, за да разбуди заспалото им съзнание и им вдъхне вяра в бъдещето. “Неразумний и юроде” нарича хилендарецът родоотстъпника и повелява: “Българино, знай своя род и език!” И тръгват “простите орачи и копачи” по посочения път, който ги води към забравените корени, към загубената в робската тъма българска идентичност...

Годината е 1762-а.

И се разгаря искрата, хвърлена от Паисий Хилендарски, внася светлина в душите на заблудените и осветява пътя към бъдещите векове. България навлиза в своя Ренесанс. Робството е оставило своя 5-вековен отпечатък. Европа е далече напред. Но волята и духът на българина са несломими. Времето следва неумолимо своя ход. Променят се държавни граници, национални и личностни съдби. Малка България се равнява с големите, но ревниво бранейки своето достойнство, съхранила през вековете родовата си памет, езика си, традициите си, вярата си.

И сега, в началото на 21-и век, тя официално е призната за член на Обединена Европа. Приемането бе посрещнато с противоречиви чувства. Какво ще получим? Какво ще дадем? Сигурно едно членство в ЕС си има своите приоритети. Сигурно то ще спомогне за издигане престижа на страната ни, за повдигане самочувствието ни. Сигурно. Но... мене лично нещо ме смущава. Дори ми е малко обидно. Вътре в мен нещо се съпротивлява и нахърнява достойнството ми на българин. Чие благоволение търсим ние? Коя Европа трябва да прояви благосклонност към нас? Тази ли, на която ние, българите, първи доказахме, че можем да четем и пишем на свой роден език и да имаме своя култура,

своя държава, свои владетели? Колко европейски държави могат да се похвалят с книжовници като Климент Охридски и Константин Преславски, Йоан Екзарх и Черноризец Храбър? Колко европейски поети са увековечени в Сорбоната в Париж, където греят златните букви на Ботевото четиристишие: "Настане вечер, медец изгрее..."? Не чу ли тази Европа гласа на българската певица Валя Балканска, чиято песен "Излез е Делю хайдутин" се понесе в космическото пространство? Наши сънародници разнасят славата на малка България, изявявайки се в различни области на науката, културата, технологиите, а по спортни зали и стадиони хиляди европейци наблюдават със зле прикрита завист издигането на родния ни трибагреник и слушат неразбираемите за тях, но толкова свидни на всеки българин думи: "Мила родино, ти си земен рай". Нека Европа не забравя това, когато ни поставя условия, за да ни нарече "европейци".

Тя, Европа е тази, която векове наред се е равнявала по нас и продължава да се възползва от интелектуалния потенциал на нацията ни, а природните ни дадености са не по-малка привлекателна сила, отколкото онази, която тя има за нас. Райското кътче, наречено България, вече е открито от доста английски граждани, заселили се тук със семействата си. Те са заменили Лондон с никому неизвестно българско село, в което вместо величествени катедрали има малка църквица, а вместо респектиращата Темза, живописно криволичещо безименно поточе.

Необходимо ли е нашите села и градове да се населят и от други европейци, за да заявим високо и убедително всеизвестната простица истина: Европа е тук. Европа е равно на...България. Влизането ни в ЕС не е чест, която големите оказват на малка България. То е само признаване на неоспоримия факт, че тя си остава там, където винаги е била.

Европа е тук. В неподражаемата ми по хубост родина. В родния ми град, където са семейството и близките ми. В любимото ми училище, което по нищо не отстъпва на всяко модерно европейско учебно заведение и което ми предоставя всички възможности за развитие и изяви.

Това ми стига!



РАДОСЛАВ ПАШОВ

студент в Университет за национални
световно стопанство - гр. София

Европейската цивилизация е една от най-старите в света и е дала много за развитието на човечеството. Европа може да означава всичко – развитие, прогрес, наука, конфликти, образование. За мен лично Европа е = (равно) на културно многообразие, обединение и разбирателство. В течение на хилядолетия тук са се срещали различни култури, етноси и религии. Всяка една от тези срещи е спомагала за допълване на това богато многообразие. Преплетените и все още преплитаните се човешки събди и надежди правят от Стариия континент територия на бъдещето, територия, която посредством обогатяването на разнообразието от култури става притегателна сила и център на духовен живот.

Европейската общност по своята същност е едно уникално формиране, което няма аналог през последните десетилетия. Странно е, как такова страховито и кръвопролитно събитие като Втората световна война може да бъде проводник за започване на съзидателни процеси в Европа, които по-късно доведоха до обединението на повечето европейски държави в един силен съюз. След края на войната, когато Стариият континент е в руини, икономиката е в застой, населението е обезверено и тънещо в нищета, започват да се прокарват идеи и желания за ново разбирателство, сигурност, мир и просперитет. Обединена Европа трябваше да отведе своите граждани в една епоха на стабилност и благодат. Премахването на националните граници, свободното движение на стоки, хора и капитали в последствие водят до ускоряване на търговията и създаване на едно ефикасно и ефективно икономическо поведение. Поставеното начало на икономическата интеграция дава много силен тласък и на последвалото културно сътрудничество. Подписването на договорите за Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС), Европейската икономическа общност (ЕИО) и Европейската общност (ЕО) изразява желанието на някогашните съперници за разпределение на световните блага да спрат раздорите помежду си и да концентрират цялата си енергия и устрем в създаването на една обединена и силна Европа, която може да остави трайна диря в световното културно наследство.

Процесът на културно и духовно обединение на Европа е постан, както с успехи, така и с редица трудности. Националните интереси и старите политически съперничества понякога вземаха връх над желанието за ускорено сътрудничество. Все пак държавните и правителствени лидери постепенно разбраха необходимостта от създаването на трайни културни връзки като проводник на успешното обединение и започнаха усилена работа в тази насока. Присъединяването на нови страни към европейското семейство също даде допълнителен тласък за духовния просперитет. Сред тези държави се утвърдиха вижданията, че именно единството в различията им ще ги направи силни. В контекста на оформящия се вътрешен пазар започнаха да се поставят все повече въпроси, свързани със социално-културните последици от интеграцията на Европа, които продължават и до наши дни.

Европа има сериозен принос за утвърждаване на межкултурното разбирателство. Още от древността тя спомага за развитието и обогатяването на културното многообразие. През вековете гражданите на Стария континент се утвърдиха като двигател на културни революции в различни сфери от живота. Неведнъж сме ставали свидетели на това как дадено течение в изобразителното изкуство или литературата не ограничава своето разпространение само по етническите граници на държавите, а намира почва дори и в най-отдалечените кътчета на континента. Нека вземем като пример Ренесанса, който разтърсва из основи политическия и културния живот в цяла Европа. Дори една малка България, която е под чужда власт успява да се докосне до великите творения на времето си и нещо повече - успява да даде и своя принос за културното прераждане на Европа. Ренесансът е един от многото примери за това как именно различията в културните достижения на народите спомагат на хората да се опознаят, да вникнат в Другия, да проявят уважение към това, което е сътворил и ако е възможно да го обогатят и така да създадат една тясна духовна връзка, която не може да бъде разрушена от политически интриги и сътресения. Европа винаги е била толерантна към културното многообразие. Нещо повече - Европа се стреми към това многообразие. Територията на Стария континент неведнъж е била сцена за срещи на народи, изповядващи различни религиозни и културни ценности. Още от древността е заложено да уважаваме различията, да се опитаме да го разберем, да го допуснем до своята собствена култура. Дори ние, българите, сме сподобствали много за обогатяването на европейската култура. След като прабългари и славяни се срещат по нашите земи, те създават един си-



лен съюз, основан на разбирателство, толерантност и културно проникване. С течение на времето именно различията в културите им способстват за създаването на една нова традиция; традиция, която оставя трайна следа не само в европейското, но и в световното културно наследство.

Европа е „обречена“ да бъде проводник на културно разбирателство и взаимопроникване. Всеки един народ минал през европейските земи е оставил трайна следа след себе си, допълвайки и обогатявайки достиженията на своите предшественици. Така с течение на времето отделните различия срастват едно с друго и поставят началото на ново разбирателство; разбирателство, което води до разширяване на межкултурния диалог и осъзнаване на факта, че именно различията стоят в основата на обединена Европа. Обединението на Европа е много дълъг процес, постлан с редица успехи и неуспехи. Началото му може да се търси още в дълбока древност - със създаването на Великата Римска империя. На пръв поглед изглежда странно, че визирам толкова далечен период от нашата история като пример за това как Европа още от древността се стреми да бъде едно цяло, основано на различията си, но имам известни основания да смятам така. Ако вникнем дълбоко във философията на съществуването на Римската империя ще открием, че нейните императори (поне повечето от тях) не целят безпринципно разширяване на границите и, а искат да създадат една единна държава, която да се подчинява на един център – Рим и в същото време се опира на различията на своите граждани. Отделните провинции са имали право да отстояват своите традиции, вичдания и обичаи. Единственото им задължение е било да плащат данък и да бъдат верни на Рим. Именно в разбирането и спазването на приципа „All different, all equal“ се крие тайната на дългото съществуване на империята. Рим е ценил различията, събирал е културни ценности от всички краища на света и им се е наслаждавал. Сега с удивление и възторг гледаме на културните достижения на епохата и се питаме как човек е сътворил такава красота. Отговорът на този въпрос е много близко до съзнанието. Римската култура е смесица от най-добрите постижения на отделните народи. Това за пореден път ни доказва как различията могат да поставят начало на една нова традиция, която обединява европейските народи и ги сплотява.

Последните 50 години доведоха Европа до нова ера в межкултурното разбирателство. След поставеното начало на икономическата

интергация държавните лидери започнаха да обръщат внимание и на още един много важен въпрос, касаещ бъдещето на Стария континент, а именно – задълбочаване на културните връзки, разширяване на диалога, оставяне на трайна следа в наследството на света. Като че ли въпросите за образованието, културата и различията в началото бяха оставени на заден план, но сега след като европейската икономика изживява разцвет, животът се подобрява, те стават много актуални. Европа не иска единствено да се утвърди като лидер в световната търговия, но и да стане духовен и културен център, който буди възхищение. Силата на Европа винаги е била в търсенето на различното, на особеното, в отстояването на свободата. С течение на времето именно културните свободи бяха възприети като основни човешки права и необходимо условие за развитие.

Обществата през 21 в. стават все по-разнообразни. Всеки се стреми да бъде уникален, значим, да бъде забелязан от другия и оценен подобаващо. Обществото възприема своята култура като израз на философското си израстване, като изконно свое право и не би позволило на никого да наруши или ограничи свободата му да твори и създава. Поради тази причина задълбочаването на културния диалог между нациите и признаване постиженията на всеки един народ стоят в основата на съвременното развитие. Отдавна свършиха времената на разделение, вражда и неприязън между европейските народи. Кап-солизацията на двата идейни блока вече е в историята. Днес светът е отворен за всеки, толерира се изявата, стремижа към усъвършенстване. Културните постижения стават достъпни за този, който умее да ги оцени. Тази глобализация води след себе си задълбочаване на контактите между културите, религиите, етносите. А тези контакти в последствие стават фундамент на нашето съвремие.

Европейският съюз не може да остане бездеен участник в процеса на задълбочаване на межкултурния диалог. Нещо повече – Съюзът никога не си е позволявал да не обръща внимание на този диалог. Именно той стои в основата на съвременна Европа. Без него обединението би било немислимо. През годините ЕС под всякакви форми се стреми да накара европейците да бъдат отворени към света, да уважават културните постижения на другите нации и да спазват човешките права. А както вече споменах културната свобода е едно изконно човешко право. За радост ние, европейците, осъзнахме, че не сме си самодостатъчни и имаме нужда от Другия, от неговите постижения, за да се чувстваме пълноценни жители на света и да продължим да се



развиваме. Разбрахме, че трябва да уважаваме своята култура, но и да вникваме в другите култури, да се опитаме да ги опознаем и ако може да ги обогатим. След Втората световна война Европа си взе поука и се обедини около идеята за съвместно съществуване под надслов „Единна Европа-един свят”. Сякаш след векове вражди и спорове най-накрая осъзнахме, че единствения път, който води към успеха трябва да бъде извървян заедно. Културните различия постепенно започнаха да се възприемат не като пречка пред обединението, а напротив- като основен фактор за него. Целта на обединена Европа не е да унифицира своите граждани, а да създаде едно нова начало, базирано на културните различия. За да спомогне процеса на межкултурно разбирателство ЕС разработва редица програми, проекти и инициативи. Целта на начинания като Еразмус, Леонардо Да Винчи, Култура 2000 и др. е да задълбочи европейския диалог, взаимното опознаване на културата и историята, осигуряване по-широк достъп до културното богатство на отделните народи. Пред европейските граждани вече не стои въпросът за национално единение или културно многообразие. Ние живеем в свят, в който не съществува нужда да се изправяме пред този тежък избор. Съвременният европейец е достатъчно зрял, за да разбере, че националното единение и културното разбирателство могат да вървят ръка за ръка. Абсолютно нормално е всеки да тачи своята култура, но в същото време трябва да вниква в различията на другите, да прояви разбиране и уважение. В миналото Европа е раздирана от конфликти поради нежеланието на монарсите да осмислят и вникнат в различната ценностна система и традициите на своите съседи. Те разбират културата като вкаменен набор от норми и сляпо подчинение на тази традиция. За радост това време вече е минало. На културните постижения днес се гледа не като на първоизточник за конфликти, а като извор за развитие и прогрес. Културната свобода и многообразие дават възможност за разширяване на индивидуалния избор и духовно обогатяване. Европа осъзна, че призивът „Meeting Diversity”, не е нещо страшно и невъзможно, а напротив - там се крие ключът към обединена и силна Европа.

Единствената алтернатива пред модерна Европа днес е обединение, базирано на културното многообразие. Именно в единството в различията се крие успеха и продължаващия просперитет на Стария континент. Големият френски писател и философ Волтер казва: “Не съм съгласен с това, което казваш, но докато съм жив ще защитавам правото ти да го казваш”.

Ако всеки един от нас следва тази мъдра сентенция и осъзнае, че културното разбирателство и различие е в основата на съвременната демокрация, то нас, европейците, ни очаква едно светло бъдеще.



БИСТРА ДОДОВА, СОФИЯ - “ПРИРОДАТА СРЕЩУ ГРАДА”
ТРЕТО МЯСТО ВЪВ ФОТОКОНКУРСА
“БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



НИЯ ГЕОРГИЕВА

14 г., ученичка в НУКК

Горна баня

Европа е равно на свободен разум

Преди няколко месеца за първи път пътувах из Европа. Първо бях за кратко в Гърция, а след Коледа заминахме на екскурзия в Рим с майка ми и баща ми. Пътувайки из Древна Елада, разхождайки се из забележителностите на Вечния град, някои от които много стари, другите средновековни, а някои от Новото време, за пръв път се замислих за това какво е Европа, какво я отличава от другия свят и какво я сближава с него. Много са нещата, характерни за нашия континент: древната история, културата, науката, особените отношения между държавите в нея, които имат много общо в политическо, икономическо и културно отношение, макар и да са различни държави, с различна история и език. Но ако трябва да назова най-важните за разбирането на Европа неща, то според мен това са разумът и свободата. Може би това не е най-важното, но на мен най-много ми допадат те.

По време на тези пътувания моят „домашен Вергилий” (майка ми и баща ми) ми обясниха, че в историята на Европа са се проявявали две донякъде противоположни, донякъде свързани явления: вярата и разумът. Това особено добре може да се види в Рим, където църквите и храмовете от различни епохи си съседстват и са израз както на дълбоката вяра на човека, така и на неговия стремеж и способност да изрази себе си, да създава, да върви напред в развитието си. Движението на европейската цивилизация, макар и неравномерно, и не с единен ход, винаги е вървяло напред, към разумното и по-доброто. Не е никак странно, че основите на това, което разбираме под наука в съвременния смисъл на думата, е античната цивилизация на Древна Гърция и Древния Рим. Там възникват повечето съвременни науки като философията, математиката, астрономията, медицината и др. Любопитно е, че античната наука е възникнала географски на територии, някои от които извън континента Европа, но впоследствие античната традиция е била продължена именно в Централна и Западна Европа. Средновековна Европа възприема тези антични достижения и ги доразвива. Напълно закономерно е възникването на университетите и книгопе-

чтането в Европа, тъй като европейците са търсили начини да разпространяват знанията и да направят обществото си по този начин по-разумно и образовано. Логични са и многобройните научни открития, случили се в Европа. Те са още едно доказателство за търсещия дух на европейеца и желанието му да разбере света около него и да направи живота по-добър чрез изследването и осмислянето му.

С това не искам да кажа, че другаде по света не се е развивала наука и хората са живели и действали неразумно. Думата „алгебра” е с арабски произход, а египетските пирамиди и календарът на майте са грандиозно доказателство за възможностите на човечеството. Но сякаш никъде другаде разумът не е така високо ценен и рационалността не е в основата на разбирането за света и човешкия живот.

На мен лично много ми допада тази черта на европейеца и би ми се искало и аз в моя живот да бъда рационална и разумна. Човек често е поставен пред избор и решенията могат да се основават на много неща: на разума, на религиозните вярвания, на интуицията, на моментната прищявка. В съвременния живот виждаме резултатите от такива различни избори: атентатът в Ню Йорк (запомних го, защото точно тогава тръгвах в първи клас), наркоманията, престъпленията и кражбите. В примерите, които изброих, разумът отсъства. Хората, извършващи подобни неща, са водени или от фанатична вяра, или от слабост и глупост, или от бездушие. Един свят, в който хората са водени от разума си, би бил много по-добър за живеене.

Такъв свят е съвременна Европа, защото принципите, по които живеят европейците, и принципите, от които се води Европейският съюз, са именно принципите на рационалността. Самата идея за обединение е основана на разума. По пътя на европейското обединяване животът на хората ще стане по-добър, а обществото ще се развива по-рационално. Не е никак лесно в един съюз от 27 държави да се съчетаят множество интереси: политически, икономически, културни, национални, но при един разумен подход това е напълно възможно.

Обединението на европейските страни води и до напредък в науката и технологиите, и съответно до по-бързо развитие и подобряване на живота на хората. По този начин разумът води до обединение, а обединението създава условия за развитие на европейската цивилизация. Аз си представям обединението като подреждане на хаоса в красива рисунка - като картините, които видях в музеите на Рим. Не че европейските държави преди обединението си са били хаотични, но



прекаленото раздробяване размазва цялостната картина е я прави по-трудна за възприемане. Свързването и подреждането създава от отделните фрагменти (имам предвид различните народи) едно ясно и логично обединение.

Друга важна страна на цивилизацията на Европа е разумът при оценката на доброто и злото. Понякога те са ясно различни и е лесно да изберем доброто, но понякога изборът е труден. Ясната преценка за това кое е добро се гради на осъзнаването му, на разбирането за това що е добро и как да бъдем добри. Рационално осмисленият стремеж към доброто е в основата на християнския морал, на който се градят отношенията между хората на нашия континент. Този стремеж е намерил израз в правната и законовата уредба в Европа. Първостепенната роля на закона в живота на европейците е още веднъж израз на рационалността.

И не на последно място за европейците е характерен стремежът към свобода. Свободата е тясно свързана с разума. Ако тя е неразумна, то не е свобода, а безотговорност. Защо смятам, че свободолоубието също е израз на рационално отношение към света? Защото то показва отхвърляне на всякакви догми и клишета, които човек просто приема и спазва, без да се замисля над смисъла им. Ограничаването на свободата е неразумно, то забавя човешкото развитие. А създаването на условия за свободно развитие на всеки е начин за придаване на смисъл на човешкия живот. Представата за свободата не трябва да се опростява: не си свободен, ако изхвърляш боклука си където ти падне или пресичаш неправилно. Някои хора смятат, че са свободни да правят каквото си искат, без да се съобразяват с правилата и живота на другите. Но това не е свобода, а бягство от разума и безотговорност.

Стремежът към свобода е в основата на европейското развитие. Леонардо да Винчи е искал да бъде свободен, когато е създал самолет с криле, задвижвани от човек. Галилео Галилей е искал да бъде свободен, когато е търсил истината за света и се е противопоставил на църковните догми. Бабицката, която е сложила съчки на кладата на Ян Хус, е предпочела пред свободата да остане в заблудата си. Микеланджело е нарисувал създаването на Адам от Бог в Сикстинската капела, но картините му показват колко голям е бил стремежът му към истината и красотата на човека.

Постиженията на тези велики италианци, както и на други европейци, ме накараха да се замисля за причините Европа да е такава, каквато е днес. Вечният град Рим, запазил стъпките от развитието на европейския дух от Античността до днес, ми показва на какво е равна Европа, какво е европейската идея. Идеята да бъдем разумни и да бъдем свободни, защото когато ние сме разумни и свободни, свободни ще са и всички около нас.



БЕДРОС АЗИНЯН, КАЗАНЛЪК - “ПРОЛЕТ В СТАРА ПЛАНИНА,
СЕЛО ЛЯВА РЕКА”
ТРЕТО МЯСТО ВЪВ ФОТОКОНКУРСА
“БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



НИКОЛИНА КИРИЛОВА

22 г., студент в ЮЗУ “Неофит Рилски”
гр. Благоевград



“Европа е равно на.....”

България

“Моя бедна родино, моя майко велика!

Не тъгувай за своите блудни чеда!

Накичи се напролет със синчец и иглика
изправи гордо стройна снага!

Млади българи гонят мечтите си...

Бурен вятър на запад отвя

Синове и дъщерите ти

и от болка – ти тъжно запя!

Тъжно пеят селата безлюдни

и нивята, обрасли в трънак.

Недоимък децата прокуди...

Ще ги видиш ли някога пак?!

Оредяха дори градовете...

Там комини фабрични стърчат,

онемели - с очи към небето,

те не димят...Да, не димят!

Изправи се, понесла теглото

на предателства, гняв и лъжи!

Отърси се, Родино, от злото –

своя трънен венец захвърли!

Не плачи! Те, децата ти, носят

част от твоето нежно небе,

къс море, вик на гларуси боси...

Любовта все към теб ги зове!”

Румяна Симова

Из “Размислите на една българка, търсеща новото начало”

Небето е сиво, мрачно е времето. Облаците се движат бързо. А ето я и границата. Първата. Остават още две хиляди километра и три граници. Още поне двадесет и три часа до новия живот и новото бъдеще. А какъв ли ще е животът там, отвъд границите? Може би сега по-добър или не?! Никой не знае, защото всеки преценява за себе си, а и всичко е относително. Отивам с надеждата за по-добро и именно тя ме крепи в този момент. А какво остава зад мен? Моите корени. Може би и сивото време... Ще видим, остават само още около двадесет и два часа.

Малко сън няма да навреди. Само още десет часа.

Ето го и утрото – студено и влажно от падналият през нощта дъжд, но въпреки това слънчево. Скоро пристигам. Нямам търпение да разбера дали ще оправдая очакванията си! Знам, че за това се изисква време. Е, да, ще остана временно, пък ако се реализирам добре, може да остана и завинаги. Разбира се, че ще си идвам за големите празници и няма да забравя никога откъде съм тръгнала и кои са корените ми, но все пак ще живея в чужбина. Ще ми липсват, дори още от сега започват да ми липсват някои неща от родината, но ще свикна. Надеждата ме крепи, че на новото място ще имам нови запознанства и ще намеря приятели и колеги, които няма да заместят старите, но поне и те ще са ми опора.

Да, остава на заден план и мисълта, че няма да успея да се реализирам. Тогава пътя за България го знам и ще се върна да се боря в Родината докрай. Знам, че всяко начало е трудно, но с упоритост всичко се постига!

Утрото бавно изчезва и слънцето клони към обяд. Минаваме последния мост и вече съм на една крачка разстояние от целта. Времето става все по-хубаво.

*

Пристигнах. Жилището не е от най-хубавите, но пък затова е уютно. Ще трябва да му се направи малък ремонт, но това ще бъде след поне няколко месеца. Трябва и да си напазарувам, защото след два дни започвам работа и може би няма да имам свободно време. Защото тук се работи в истинския смисъл на думата. Но пък и затова заплащането си е заплащане.

Малка разходка ще ми се отрази добре. Тъкмо ще поразгледам гра-



да. Струва ми се спокоен. Навсякъде около мен има хора и въпреки, че градчето е малко, е пренаселено. Красиво е. Има много паркове и са доста чисти. Поддържа се. Хората работят. И почти не се оплакват. А и точно сега те се връщат от работа. Има много, които ходят пеш или с колело, но когато времето не позволява, се придвижват с коли. Лицата им са замислени, а може би и тъжни. Не, просто са уморени и мислят за прибирането си вкъщи, да си починат малко и да се подготвят за поредния работен ден. Така е и при нас, само че след работа повечето от по- младите отиват да се разтоварят в кафето.

Хубаво е тук и ми харесва!

*

Ето го и утрото на първия ми работен ден. Слънчево е. Добре, че поне си намерих още от България работодател, който веднага ме прие на работа. А и образованието ми е престижно – юрист. Имаше малко проблеми с документите, но всичко се уреди. Сега обаче е много полесно да се намери работа в чужбина, откакто България е членка на Европейския съюз. За хора с добро образование, стига само да имат хубава оценка и качества, се намира лесно работа в чужбина, която е и добре платена.

Запознах се вече с колегите ми. Изглеждат мили и са много любезни. Обясняват ми добре какво трябва да правя.

Сега съм зад бюрото, затрупана с купчина папки и листа. Но ще се справя!

Става време за обедна почивка и всички отиват някъде. Едни излизат вън, за да пушат, защото вътре е забранено, други пък излизат и след малко се връщат със сандвичи, сядат на местата си и хранейки се започват пак да работят. Трети изваждат храна в купички от вкъщи и гледат настрана. Много рядко си говорят помежду си, а ако се случи някой да заговори някого, то сигурно ще е за работа.

И така минава времето. След работа всички бързат да се приберат. Повечето пазаруват в събота, и то до обяд, защото е неделя магазините не работят.

*

Пясъчният часовник на времето отброява много бързо дните и кара времето да “лети”. Така се мина година, откакто работя в чужбина. За това време спечелих много малко приятели, ако мога така да ги нарека, или по- скоро познати. Разбрах, че дори и в по- напредналите и

развити страни “човекът за човека е вълк”. Като че ли тук хората са се превърнали в машини, работят сякаш са навити на механизъм. И тяхната любезност е привидна, но много добре се справят с актьорското майсторство! И са много по- студени, отколкото си мислех в началото. Негостоприемни са и не обичат чужденци. Разбира се, че всяко правило има своите изключения. Сремнах и топлосърдечни хора, но на фона на останалите те се губят!

“Човекът не е никога нито тъй щастлив, нито тъй нещастен, както си въобразява”, според Ларошфуко. И размишлявайки над това реших, че тук просто не е моето място. Работата е добра и градчето е хубаво, но аз не се чувствам пълноценна! Чувствам липса на нещо, което не мога да определя. И въпреки, че в града всичко е спретнато и подредено, не усещам хармонията, която чувствам, когато съм в Родината. Хармония със самата себе си.

Стигнах до извода, че за мен е най- добре да си тръгна, макар че съм доволна от стандарта тук, но сякаш липсва живота. Липсва живото и веселото, това, което стопля душата дори и в най- студените зимни дни. Липсва родното и приятелите... Липсва солта на живота!

*

Европейският съюз ни предлага много шансове и възможности за реализация в чужбина и сега почти всички пътища са отворени за нас, по- лесно е от преди, но аз искам да съм пълноценна в страната си и да се чувствам добре в Родината си. Не искам да си идвам в България само за да вземам сили от корена и да оставям европейски аромати. А искам да работя за България и с помощта на Европейския съюз да допринеса за развитието ѝ. Шансовете за реализация в чужбина са много, но и тези в страната също не са малко! Отворените пътища към чужбина трябва да са двупосочни – за обогатяване с опит и знания от запад и внасянето им в страната ни за изграждане на новото ѝ лице.

Защото Европа не е само един континент, едно парче земя, а е много повече. Това е обединение на държави, едно голямо цяло, в рамките на което всяка държава е и самостоятелна, и зависима от другите, и ние трябва да спомагаме за развитието на нашата страна, като съблюдаваме опита на останалите.

Разбрах и нещо много важно: по- лесно е да се реализираш на Запад, отколкото в България. А не е ли именно по-трудният път “най- сла- дък”?



ДОБРИН СТАНЕВ

20 г., студент в СУ „Свети Климент Охридски“, гр. София

Завършил съм частна английска гимназия „Меридиан 22“. В момента съм студент по Европеистика в Софийския университет, втори курс.

Миналата година бях сред победителите в конкурса за НАТО „Challenges and threats for the security in the 21st century. What role to NATO?“, организиран от Дипломатическия институт към МВНР. Освен това бях и сред четиримата, спечелили конкурса „Ако бях български евродепутат...“, организиран от същата институция в навечерието на първите избори в България за членове на Европейския парламент.

Поддържам свой собствен блог, посветен на европейската интеграция eutoria.blog.bg. Участвам в проект за създаване на университетско електронно издание на европейска тематика.

Описвам себе си като евроентузиаст.

Европа = ...

Ако можехме да си представим Европа като картина или фотография, какво щеше да бъде изобразено на нея?

Ако можехме да прочетем Европа като роман, за какво би разказвал сюжетът му?

Ако можехме да чуем Европа като музика, какви емоции би предизвикала?

Коя е единствената метафора в хилядолетната съкровищница на европейската култура, която да възплъщава идеята за Европа? През 1985г. държавните глави на страните-членки на Европейската общност избират преработената от Херберт фон Караян версия на Бетховеновата „Ода на радостта“ за химн на Европа. Той изразява стремежа към Свобода, Мир и Солидарност, който стои в основата на европейското обединение. Но текстът на Фридрих Шилер към музиката казва и друго: **„Alle Menschen werden Brüder“** (всички хора братя стават). Посланието надхвърля малкия ни континент. То е универсално. Въпросът: „Какво е Европа?“ остава.

Европа не е географско понятие. Кой може да каже: „От тази страна на дадена река живеят европейци, а от другата – азиатци“. Възможно ли е някакъв произволен планински хребет да направи хората кате-

гориално различни? Европа не е географско понятие. Европа е състояние на духа. Можеш да го усетиш, както в Андалусия, така и в Долна Саксония. Можеш да го почувстваш, както на Piazza di Spagna в Рим, така и на Trafalgar Square в Лондон. Трудно е да го опишеш, да зададеш конкретни параметри на това какво е европейско, защото Европа е синоним на многообразието, неповторим сбор от уникалности. И все пак европейците споделят много в културно отношение. Неоспоримо влияние за формирането на този невидим културен фундамент оказват: Гръко-римското наследство, разпространението на християнството, утвърждаването на човека като ценност през ренесанса, критическият разум от епохата на просвещението и т.н. Културното развитие на европейските държави наподобява различни музикални вариации, в които слушателят може да открие деликатно загатнатата тема.

Зората на западноевропейската модерност ражда пазарната икономика и либералната демокрация. Просвещението дава тласък на големите политически проекти, променили целия свят. Революциите разпространяват идеологиите. Европа на XIX век даде на света системата от национални държави. Тази система видя своя имперски възход и човекоунищожително падение по време на световните войни. Европа от втората половина на XX век започна да изгражда своята постмодерна алтернатива. Алтернатива на самата себе си. Европейската интеграция не е враждебното дебнене на националните държавите, всяка представляваща един космос сама по себе си. Умелото политическо лавиране за запазване баланса на силите е заменено със сливането на силите. Сливането на инструментите за производство на сила: въгледобива и черната металургия между най-големите врагове на континента си постави за цел да направи войната между Франция и Германия не само немислима, но и физически невъзможна. Това е началото на историята на европейската интеграция.

Предлагам да разгледаме две тези на двама изключителни политици.

В увода на известната си реч пред Европейския колеж в Брюж от 1988 г. Маргарет Тачър казва: „Европа не е рожба на Римския договор.”

Архитектът на европейското обединение Жан Моне твърди: „Европа никога не е съществувала. Тя трябваше да бъде създадена.”

Европа наистина не е рожба на Римския договор, но европейската интеграция е!



И ако трябва да сме по-точни, истинското, „революционното” начало е 6 години по-рано, когато през 1951 г. следвоенните проекти за мир и обединение придобиват безпрецедентна институционална форма. Това е Европейската общност за въглища и стомана. Тогава започва изграждането на една нова Европа. Европейската интеграция няма нито световен, нито исторически аналог. Страните основателки доброволно жертват част от „свещения” за националната държава суверенитет в полза на наднационалната институция, за да спечелят всички заедно като общност. Това не е игра с нулев резултат, както е било досега. За да спечели Франция, не е нужно губеща да е Германия или обратното. Печалбата не се измерва със сила, международен престиж или политическа хегемония. Тя има конкретни икономически измерения.

Европейската интеграция е бавен процес, който се извървява на „малки стъпки”. Той избягва да прогнозира абстрактната политическа завършеност. Не си поставя крайна цел, а се съсредоточава върху конкретни практически задачи, които логически следват една след друга: да обедини производството на въглища, после на атомна енергия, да отвори националните пазари в единен европейски пазар и т.н. Тези функционални сфери придават на проекта за обединение един твърде технически облик. Интеграцията се води „отгоре”, от елитите, от технократите, от еврократите. Процесът не е гладък, а съвместяването на различни интереси е трудно и често се свежда до търсенето на най-малък общ знаменател. Дейностите са забулени от неразбираемия за обикновените граждани европейски правопорядък и институционален еврожаргон. Самото естество и процедурна сложност на обединението създава пропаст между гражданите и европейските институции. Когато човек не разбира нещо, той не може да му има доверие. В центъра на Европейския съюз стои вътрешният пазар и цялата система по регулирането му.

Жак Делор, един от най-изтъкнатите председатели на Европейската комисия, казва: „Човек не може да се влюби в единен пазар.” В Европейския съюз няма естетика. Той се подчинява на функционалността и ефективността. Ефективността е залегнала и в един от основните принципи на ЕС – принципа на субсидиарност, според който на общностно ниво трябва да се вземат мерки само ако конкретния проблем може да се разреши по-добре на наднационално (общностно) ниво, отколкото на национално. „Успехът на Европейския съюз не е свръхдър-

жавата, а съюзът от държави, които упражняват своя суверенитет в рамките на една общностна система навсякъде там, където националната държава не може да постигне достатъчно.” (Ферхойген) В епохата на глобализацията отделната държава става все по-незначителна на фона на целия останал свят, с който тя се конкурира. Глобализация е синоним на конкуренция, конкуренция на световно равнище. Дори най-големите европейски държави бледнеят по мащаби в сравнение със САЩ, Китай и Индия. За да можем да отговорим на предизвикателствата на утрешния ден ни е нужна по-голяма сплотеност истински общи действия. Европейските граждани желаят да видят една по-силно ангажирана в световните дела Европа. Общата външна политика трябва да стане действаща реалност.

ЕС не е международна организация. В никоя международна организация решения не могат да бъдат вземани въпреки суверенната воля на държавите, докато в ЕС страните-членки доброволно се съгласяват на тази възможност. По много неща ЕС се различава и от националната държава. Лисабонският договор премахна националистичните залитания на провалилата се конституция (формалното приемане на флаг, девиз, химн, както и създаването на европейски външен министър.) Няма такова нещо като европейско правителство, няма и „европейска опозиция”. Европейският парламент, който безспорно е институцията, изстрадала най-много за 50-годишното си съществуване, няма законодателните правомощия, които имат националните парламенти.

Националните държави са предоставили компетентност на съюза действа само в определени сфери. Бих искал да насоча вниманието си не към институционалните различия, а към духовните. ЕС не притежава тази емоционална спойка присъща на националните държави и техните институции. ЕС не успява да вдъхнови гражданите и да създаде европейско публично пространство. Малцинство са тези хора, които спонтанно се идентифицират като европейци. Институциите изглеждат далечни.

„Брюксел” се превръща в нарицателно за европейската бюрокрация. Нещата се случват някъде там далече от нас. Това не е така. Всеки народен представител в национален парламент, след Лисабонската ревизия, ще е въвлечен в още по-сложния процес на вземане на решения и европейско нормотворчество.

Всеки министър, дори всеки кмет е не само национален политик,



той участва пряко или косвено в общностния политически процес. Отделният гражданин на националната държава паралелно може да се възползва и от своето европейско гражданство, което не заменя националното, а го допълва с нови права.

След като влезе в сила Договорът за реформа, Хартата за основните права ще стане правнообвързващ текст. Всички ние сме Европа. Новият договор се обръща директно към гражданите. 1 000 000 европейци могат да съставят петиция, с която да подканят Комисията към определено действие. Но има още какво да се направи. В момента една от най-ресурсоемките общностни политики е политиката на сближаване.

Тя е насочена към намаляване на социално-икономическите различия между по-богатите и по-бедните страни и региони. В по-широк смисъл сближаването трябва да обхваща самите граждани на отделните държави. Ние сме различни, но не трябва да бъдем чужди един за друг.

Към края на живота си Моне стига до следното заключение: „Ако можех да започна европейското обединение отначало, щях да избира културата”. Обвързването на икономиките направи държавите взаимозависими.

От друга страна техническият характер на обединението го откъсна от сърцата на хората. Културата е важна, тя създава идентичност. Но ценността на европейската култура се състои не в еднаквостта, а в различието. Европейците са обединени в мноообразието си.

ВИКТОРИЯ ТРИФОНЧОВСКА

17 г., ученичка в II Английска езикова гимназия

„Томас Джеферсън” - гр. София

Виктория Трифончовска учи в 10 „е” клас, II Английска езикова гимназия „Томас Джеферсън”, София. През януари 2008 г. тя е финалист в международен конкурс, организиран от Българската Асоциация по Четене. Месец по-късно влиза в крайната селекция на конкурса “1000 стипендии”. Участва в международен проект „Спортът е живот” в Барселона по инициатива и с участието на България-Испания-Франция под егидата на Европейската комисия.

„Идеалите са звезди, не недостижими, а пътеводни”. Винаги се сещам за тази мисъл на голямата българска поетеса и писателка Блага Димитрова, когато ме попитат какво е Европа за мен. Това е толкова труден въпрос, колкото защо дишам, защо обичам семейството си ... Европа не е блян, не е недостижима планета, а идеал. Най-старият континент на Земята, днес Европа все още продължава да разкрива своите богатства и да ни удивлява със своята божествена красота. Дом на 500 милиона души, тя е дала на света велики художници, брилянтни поети, писатели и драматурзи, бързи атлети, сладкодумни политици, невероятни архитекти и скулптори, съхранила вековна история и дух, изпитала много войни и бунтовни действия, но и до ден днешен, обединяваща десетки народи в една съвременна общност – европейската.

Неотдавна една моя позната ме попита, какво най-много харесвам в Европа и защо бих я предпочела пред Америка или Азия, например. Замислих се и сякаш мислено се пренесох в друг свят – да, това е Берлин, ето я и Бранденбургската врата, ето я стената, която е спасила, но и взела със себе си хиляди живота. Но изведнъж умът ми застана непосредствено до статуята на Андерсен. Това несъмнено е Копенхаген. Бащата на Малката Русалка стоеше така внушителен и истински, сякаш всеки момент ще започне да разказва някоя от приказките си. След миг вече бях на зелената морава пред Айфеловата кула и затаявам дъх пред творението на Густаф Айфел, символ не само на естетическата красота и невероятния гений на своя създател, но и резултат от прогреса на целия континент. Внезапно чувам звън! Това е Биг Бен. И ето озовавам се близо до може би един от най-величествените парламенти в цяла Европа – английският. Биг Бен удря за десети път, а река Темза все така спокойно и царствено се носи около този град. Изведнъж дочувам викове. Пред погледа ми изниква огромна арена и виждам как един тореадор се бори за живота си. Усещам напреже-



нието във въздуха, а от страни съзирам площад Испания. Това е Барселона – градът на великия архитект Гауди, чийто творения съчетават в едно така успешно старото и новото, както никой досега. Изневиделица се озовавам край забележителният Европейски парламент в Брюксел. Тук е толкова красиво, едвам долавям шумоленето на флаговете, символизиращи страните от общността, една пъстрота, чистота, безкрайна зеленина и аз определено бих искала завинаги да запомня този миг. Неочаквано сякаш чувствам сила на вълна, която ме понася – озовавам се в тясна гондола във Венеция. Гондолиерът маха на своя колега, който минава толкова близо до нас, че имам чувство, че ще се сблъскаме точно под Моста на въздишките. След секунди обаче вече съм в града преживял най-много обновления и строежи, но въпреки това създаден от велик владетел за велики дела – Санкт Петербург или както баба още го нарича, Ленинград. Мисля, че е прекалено светло – но разбира се, че това е юнска нощ и ето ме ходя по Невский проспект, по този булевард, по който някога Петър Първи е стъпвал....

И в същото време усещам, че обиколката ми е към края си – ето ме отново вървя, но този път по улица „Граф Игнатиев” с моята прителка, но все още чувствам, че приключенския дух не ме е напуснал. Най-накрая се чувам да казвам: „Предпочитам Европа заради всичко това, което е – минало, настояще и наше бъдеще. Всичко това е за мен Европа”.

От съвсем малка аз разглеждах книжки с картинки, опитвах се да разпознавам буквите, да реда думите. Спомням си една енциклопедия с конче в долния край, която ми беше най-любима. Този картинен речник съдържаше неща, както от миенето на зъбите до това, колко е голяма Луната. В него имаше две странички, на които беше нарисувана Земята и децата от различните народи. От дясната си страна, тази невероятна книга-речник описваше типичното за всяка нация – характер, храна, музика, и други. Обичах да отгръщам тези страници и да ги чета за пореден път, независимо че вече можех да ги рецитирам, оглеждах Земята, завъртах книгата и се забавлявах, докато изследвах нашата планета. Това ми занимание през годините се разпространява между страниците на пътеводители и атласи, когато осъзнах, че преди да преоткрия света, аз трябва да преоткрия себе си и „земята” около мен.

Реших, че най-доброто място за това е Европа – водещ континент в икономическите, модни и културни тенденции, екологични проблеми и най-вече, Европа е „майка” на хиляди нации, съчетаваща на своята територия техните сходства и различия и поддържаща непрестанната връзка между тях.

Наскоро прочетох любопитна статия за камбаните. Немски работник описва типичния си работен ден в малка фабрика за изработване на камбани. Целият процес на отливането, изработването, изписването и тестването е невероятно дълъг и прецизен, но когато е приключи крайният продукт радва не само ушите, но и очите. От древните предания знам, че камбания звън е свещен за ухото. Според мен камбаната, нейният звън и последвалите радостни реакции символизират едновременно хармония и съюз на всичко това, което от векове наред ханове, царе, крале, императори и цели държави са се опитвали да постигнат – равнопоставе на всички хора, не само в Европа, но и по света, едно обединение на рационалната мисъл и действия, на различни виждания, но водени от обща цел - световен мир. За сега, никой друг континент не е постигнал толкова много, както Европа – най-старият, но и най-динамичен континент.

В Европа има повече международни организации и движения, отколкото в целия свят, създадени именно с цел развитие, защита и опазване идентичността на всеки един европеец. От тази година европейската икономика е най-мощната в целия свят, образованието е на най-високо ниво, екологични и природни проблеми биват разглеждани и приемани на „първо четене”, не се пестят време и средства за модернизирание на всяка една столица.... На Европейския континент динамика не липсва, желание също, действията са винаги навремени и целенасочени и именно това е причината за притока на толкова други народи към „центъра на Земята” – в миналото известен като Средиземно море, сега – Европа. С нарастване качеството на услугите, се покачва и процента от чужденци, желаещи да опознаят тази динамична земя. Европа е неизчерпаем източник на природна красота, икономически подем, културно и историческо минало и наследство, както и съвременен източник на надежда и иновативни идеи.

Най-съкровено, най-истинското и най-неустоимото в този континент за мен е, че Европа е символ на индивидуалните човешки права. Като тийнейджър знаей, че нашето поколение не се интересува от дребнави неща като граници, етноси и дистанция. Това Европа го предлага.



Моето поколение се вълнува от глобалните неща като рап, поп, кока кола, макдоналдс, класика, литература, психо-трилъри, маратонки, сучиъри, футбол, балет..., но по скоро едно момче би станал фен на Ливърпул, отколкото на ЦСКА. И това не е денационализъм, а отношение към хубавото и красивото, същото е в музиката, във филмите, в обслужването, в политиката... един глобален свят, на общи мечти, надежди и достижения.

От 1 януари 2007 година аз съм част от Европейската общност. За себе си съм убедена, че имам самочувствието и желанието да бъда европейски гражданин в моята родина и съм горда, че съм българка в Обединена Европа.



КОРНЕЛИЯ ГЕОРГИЕВА - “А СЕГА НАКЪДЕ...”
ПООЩРИТЕЛНА НАГРАДА ВЪВ ФОТОКОНКУРСА
“БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

ВЛАДИСЛАВ ДАЦОВ

17 г., ученик в 7-мо СОУ “Св. Седмочисленици”
гр.София

Я твой кинжал. Я был в бою

Мятежный, непокорный.

Я постою за честь твою,

Коль день настанет черный.

За всеки един от нас Европа е различна, в зависимост от това какво го интересува и на какво ще се спре. Например за един географ Европа е континент, нареждащ се на едни-кое си място по територия и население сред останалите континенти, с едни-кой си най-висок връх, едни-коя си най-дълга река, едни-коя си най-обширна равнина и т.н. За един историк Европа е континент, характеризиращ се с богата история: много войни са се водили на територията ѝ, много древни цивилизации са властвали и изчезвали, хиляди открития във всички области на науката са били направени и т.н. Но и за историка, и за географа Европа ще си остане ограничена от границите на техните науки (това не се отнася за всички географи и историци, а само за онези, които не търсят знания извън собствената си тясна специалност). Аз не съм човек, който да се определя нито като голям географ, нито като голям историк, нито пък претендирам за изключителни познания, в областта на която и да било наука, и затова мога да кажа само, какво е Европа за мен.

Въпреки че съм учил и още уча всички онези факти и по история, и по география, които ни заливат от учебниците, енциклопедиите и Интернет, Европа за мен не е просто континент със своите физико-географски особености и интересно минало. За мен Европа са хората, които населяват този континент. Те са животът му, миналото, настоящето и бъдещето му. Всеки народ е уникален, а съвременността ни дава възможност да пътуваме свободно, да се запознаем с характерните за другите нации традиции, ценности, начини на живот и на мислене. Между-културният диалог никога преди не е бил на нивото, на което е днес, което означава, че възможностите да общуваме с толкова различни хора (нещо, което ще разшири миروгледа ни) са по-големи от всякога, защото и формалните граници вече не са пречка за това. Опознавайки различни култури, човек се научава да не съди прибързано, губи предразсъдъците си, отваря се за света и по-трудно влиза в



конфликт с хора с различни разбирания и интереси. А без конфликти и в сътрудничество се живее по-лесно.

Европа е равна на толерантност, защото това е единственото ѝ бъдеще – в нея живеят толкова различни народи, че без тази толерантност би се стигнало до война, а много държави все още не могат да се отърват от спомена за последната такава и вероятно никога няма да успеят. Ние, гражданите на Европа, сме тези, които трябва да поддържат това схващане и да даваме пример на бъдещите поколения как да живеят в разбирателство, без предразсъдъци и без страх от бъдещето.

Европа – това сме ние.



ВАЛЕНТИН ХРИСТОВ - “ТРАДИЦИИ - ТОДОРОВ ДЕН”
ПООЩРИТЕЛНА НАГРАДА ВЪВ ФОТОКОНКУРСА
“БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

ГЕОРГИ ГЪРКОВ

Студент, Специалност “Финанси”, “Стопански и финансов контрол” и специализация “Данъчен контрол” - гр. Свищов

Есето на Георги Гърков, студент по финанси в „Стопански и финансов контрол” в Свищов, който специализира и данъчен контрол, представлява обширно изследване в стил дипломна работа.

Ето откъси:

“(…) В настоящия момент европейците сме изправени пред предизвикателствата на глобализацията. Новите технологии и Интернет трансформират световната икономика. Тези революционни промени, наред с огромното си положително влияние, създават и опасност от социално разрушение и от своеобразен културен шок. В същото време сравнително високото ниво на безработицата и увеличаване на разходите на пенсионните системи са два от факторите, които оказват негативен натиск върху икономиките на държавите.-членки и правят необходимостта от реформи още по-осезателна.”

“(…) Участвайки в процесите на интернационализация всички се опитваме да сме по-конкурентоспособни, да премахнем старите бариери, но в стремежа си да решим икономическите проблеми в действителност дестабилизираме себе си и собствените си общества, а след това реагираме на тази дестабилизация с регресия. От друга страна, колкото повече се задълбочава икономическата криза, толкова по-дълбоко навлизаме в собствените си конфликти и противоречия.”

“(…) Самите промени налагат непрекъснат анализ на онова, което се е променило и на онова, което се променя в момента, да се отчита внимателно това, което е станало след трансформацията, къде се е съхранило и каква е средата, в която нещо се е запазило след промяната, какви са нейните защитни механизми. Това означава да се погледне много внимателно и задълбочено в националните структури, които все още са прекалено силни.

Европейците по-скоро без сами да съзнават, експериментират, като създават нови форми на култура и нов начин на живот.”

Поради спецификата и обема на есето препоръчваме на нашите читатели да го видят в рубриката „Събития” на Портал ЕВРОПА: <http://europe.bg/htmls/page.php?id=14416&category=5>



ГЕОРГИ БОЕВ - “СОЗОПОЛ”
ПООЩРИТЕЛНА НАГРАДА ВЪВ ФОТОКОНКУРСА
“БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

ДЕНИЦА ИВАНОВА

15 г., ученичка в ПМГ „Св. Климент Охридски”

гр. Монтана

Ученичка в IX клас. Извън училище посещава клуб по журналистика, школа по WEB Design и клуб по спортни танци.

Европа=неограничени възможности

България заема сърцевината на Балканския полуостров. Както днес, така и в миналото мястото е имало голямо значение за търговията и транспорта поради стратегическото си положение. До скоро само от географска гледна точка можехме да кажем, че сме европейци, но тази година дойде дългоочакваният момент на присъединяването ни към Европейския съюз. Това е съюз от държави с сходни закони, валута и най-важното подкрепя помежду им. За да успее родината ни да се нареди сред всички останали европейски страни ще са необходими много позитивни хора. И всички заедно вярвайки в мечтите си ще достигнем желаната цел.

Но какво се промени оттогава? Какво ни дава Европа? Неограничени възможности! Европа е отворила врати и с радост посреща новите си жители. Усмивва се и им предоставя всичко онова, което е предложила и на вече пристигналите. Европа ни дава желаното поле за изява, на което всеки е добре дошъл. Разкрива пред нас един свят, в който всеки може да намери онова което търси – доходна работа, качествено образование, успешна реализация.

На първо място има по-голяма свобода на действие и осъществяване на всякакви добри идеи. Има много организации, които да развият не само талантите на младите, но и да се разширят взаимоотношенията им с техни връстници от различни страни в Европа. Има обмен на трудови ресурси, стоки и услуги. Всичко е насочено към обединение на европейските страни и приятелска взаимопомощ. По този начин ще се избегнат конфликтите между страните и ще се подсили традиционния дух на всяка една от държавите. М. Есколи е казал: „Цивилизацията е непрекъснато търсене на мирни средства за разрешаване на конфликтите, всеобщ стремеж към мир.” Това е една невероятна идея, защото Европа е първият континент, където има едно приятелско обединение. Отново даваме пример на останалите по света.



Първото и най-важно нещо, което ние младите искаме да постигнем в бъдеще, е да получим добро образование. В днешно време хората без образование трудно си намират работа и ако въобще си намерят, тя не е много високоплатена.

Разбира се, заплащането не е най-важното. Също така ние, младите, мечтаем да се занимаваме с това, което ни харесва и в което се справяме добре. Но за да можем да изхранваме семейство, ние трябва да имаме стабилна и добре платена работа.

Европа ни предоставя възможността да получим качествено образование в някое от многото добри учебни заведения на нашия континент. Там можем да развиваме своя потенциал и да се покажем пред света. Нима от малки не мечтаем да учим в колежи и университети като Cambridge University или Oxford University? Сега Европа предоставя тази възможност пред нас и всеки има шанс със упорит труд да учи в желаното училище, което му гарантира успешна реализация след това.

Европа разкрива безброй възможности пред мен, които аз с жажда посрещам. Да пътувам! Това искам, да пътувам! Представям си как пътешествам много, виждам прекрасни земи, многолики хора и култури. Европа е без граници Винаги, когато поискам мога да си кажа „Заминавам днес!”, да нарамя раницата и да замина накъдето вятърът ме отведе. А после често да се връщам в спомените си към тези места, които са ме вълнували, които са ме карали да ги съзерцавам с часове.

Да – усещам, че идва едно по-добро време за всички нас. Зная, че всеки ще намери мястото си в променяща се Европа и ще се почувства неин гражданин. Ще се радвам да творя, работя и реализирам сред едно по-добронамерено и обединено общество.

ЕЛЕОНОРА ГРАМАТИКОВА

16 г., ученичка в ЛК „Касталия”
гр. Варна

„Европа = ...”

Има една известна теория за произхода на човека, която емоционално допълва тази на Дарвин. В нея се разказва за това, как маймуните започват да се превръщат в хора едва, след като си поставят цел и поемат заедно по пътя на нейното осъществяване. „Но кой е този път?”, ще попитате вие и с пълно право. Нима светът около нас не е пълен с пътища, които изглеждат правилни? Как да различим „единствения” измежду тях? Ами много просто- правилният път е този, който ни води към промяна, защото няма как да искаме да се усъвършенстваме, без да се променим. Така, както маймуните са успели не просто да се усъвършенстват, а да се превърнат в хора.

Но необходимо ли е в крайна сметка да опитаме всички пътища, докато преценим, кой от тях да изберем. Не бих казала! Ще ви издам една малка тайна: пътят- мечта няма как да бъде сбъркан просто, защото той е утъпкан много преди нас. Той е като огромен площад, белязан от непрекъснато движение и впечатляващ още отдалеч с различна цветна тълпа; той е като препълнен кино салон, като „топ” самолетна дестинация или като препълнения магазин, в който всички минавачи влизат, доверявайки се на добрия вкус на многобройните му клиенти.

Да, точно така, смея да твърдя, че пътят на общността е правилният и единственият, по който трябва да се върви. „За какво са тогава останалите малки пътища?”, ще попитате. „За да водят към него.”, ще ви отговоря. Защото не всеки е готов да тръгне веднага по най- висшата пътека. Понякога е необходима известна доза лутане, стремеж и подготовка, за да пристъпиш смело към своята цел. Тъй като в противен случай тълпата може да те отхвърли, да те стъпче или тласне назад.

В крайна сметка излиза, че пътят на нашите мечти съвсем не е лесен или безпрепятствен. Той очевидно крие своите рискове, защото да се движиш с темпото на всички около теб съвсем не е лесна задача. Нима обаче не е възможно създаването на път, лишен от всякакви рискове. Път на развитието, който неотменно и безвъзвратно ни тласка само напред, без опасност от изоставане или отхвърляне? Знаем, че в днешно време име всичко- от мислещи компютри до безсмислени



свърхмодерни технологии. Съвсем естествено е и наличието на такъв съвършен път към усъвършенстването и това е пътят на обединена Европа.

Представете си, че сте в празна стая, между четири стени. На място, където човек е сам със себе си. Вярно е, че човек има време и възможност да осъзнае грешките си, да открие себе си, но какво може да научи? Отговорът е „Нищо, съвсем, съвсем нищо.”, защото знанията и опита не витаят из лишения от движение въздух в празната стая на самотника. Те са там, отвъд това помещение, носят се навсякъде из атмосферата. Достатъчно е само да излезеш навън и да им се довериш, да повярваш в силата им. Защото на първо място в ценностната система на търсещия и развиващ се човек стои желанието, копнежът да постигне нещо, съблюдавайки обществените норми и правила.

Така стои въпросът и в Европа- континентът, който все повече се оформя като общност от хора с еднакви интереси. В изградената до този момент структура на ЕС управлява идеята за една по- висша обществена система, при която борбата за национално признание се обезсмисля, защото всички страни, макар отличаващи се дълбоко една от друга със своето многообразие, представляват единно цяло. Тук от значение е само желанието за развитие, останалото е дело на общността. Тя е тази, която ще изтласка усъвършенстващата се страна по пътя на промяната и напредъка.

Но какво представлява всъщност Европа? Дали проявление на изначалните идеи на човечеството за свобода, промяна, развитие или, може би, модерно изобретение на човешкия дух? Не, тя е нещо далеч по- простичко. Европа е като онази идеализирана земя от приказките, която всички герои търсят и са готови да преминат през хиляди изпитания, за да я достигнат. Тя е като ято чайки, които никога не се примиряват с несправедливостите на действителността, а тъкмо обратното- винаги са готови да търсят и да изискват повече от живота. Техният полет към топлиите страни е всъщност напълно идентичен със стремежа към усъвършенстване на модерния европеец.

Европа би могла да се сравни още с едно на пръв поглед напълно лишено от каквото и да е възвишен смисъл изобретение на човечеството - бягащата пътека. Да, именно, тази от фитнес-салоните. Но не е ли всъщност това основната идея на обединена Европа - развитие без път назад.

Единствената възможна посока е тази на напредъка и всеки е принуден да я следва. Бихме могли да сравним Европа и с нещо далеч по- впечатляващо. Защо не със самия Космос. Нима не си приличат по многообразието и неразкритите все още възможности, които предлагат. Единствената разлика е може би в това, че в модерна Европа промените се осъществяват много по- бързо, отколкото в огромното безвъздушно пространство, наречено Космос.

Бихме могли да приведем още стотици сравнения, но така няма да отговорим на въпроса „Какво предствалвява всъщност Европа?” А дали този въпрос изобщо има еднозначен отговор? За едни Европа може да е извор на възможности, за други- синоним на думата „общност”. Но не забравяме ли нещо много важно? Европа не живее само в настоящето: принципите, на които е изградена настоящата ѝ общност са красяли хиляди революционни знамена в миналото, а идеите ѝ са тези, които градят бъдещето. Ето защо Европа е не просто „Единство в многообразието”, но и едно неделимо цяло от това, което „е било”, „е” и „предстои да се случи”. Една врата през времето и пространството, достъпна за всеки, който иска да бъде част от тази общост.



РАДОСЛАВА КУНЧЕВСКА, ГР. ДРЯНОВО - “НА ПОСТ”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



ЕЛИАНА КАПИТАНОВА

22 г., магистър в СУ „Свети Климент Охридски“
гр. София

Елиана Капитанова е административен сътрудник във Фондация за реформа в местното самоуправление (ФРМС). В родния си град Пловдив е завършила Английската гимназия. Магистър по право в СУ „Св. Климент Охридски“.

„Европа е равно на...“

Европа или Стария континент – две имена, означаващи един и същ географски обект, но крайно недостатъчни и неспособни да опишат многоликата му същност, защото още преди столетия тя е надхвърлила смисъла, вложен в географското понятие за нея. Ето защо самото ѝ споменаване предизвиква множество различни асоциации: за дъщерята на финикийския цар Агенор, отвличена от Зевс на о. Крит според една древногръцка легенда; за четвъртия и най-малък спътник на Юпитер; за Европа като част от Евразия; за Европейския Съюз като олицетворение на обединена Европа. Съдържанието на последното определение, колкото и клиширано да звучи, отразява териториалното, геополитическото и времевото (общо минало, настояще и бъдеще) единство на континента. Тези параметри от своя страна предопределят съвместния живот на близо 712 млн. души, населяващи Европа. На пръв поглед това число е само статистика, но истината е, че зад него се крият 712 млн. човешки съдби, 712 млн. личности с индивидуални потребности, убеждения, стремежи и ценности. Числото е внушително, но по-сериозен е фактът, че 72% от тези 712 млн. са хора, които живеят в границите на ЕС. Тези стойности ме накараха да си задам въпроса: какво всъщност може да накара толкова много хора да преодолеят различията си и да споделят едно настояще, устремени към общо бъдеще, при това в рамките на наднационална форма на държавно управление, каквато е Европейския съюз.

Ако Аристотел трябваше да отговори, вероятно щеше да развие концепцията си за „общото благо“, според която целта на държавата е да гарантира щастието на своите граждани, осигурявайки им добър и справедлив живот. През Средновековието тезата му щеше да бъде подкрепена от Тома Аквински, защото той доразвива Аристотеловата идея, но пречупвайки я през призмата на християнската доктрина. Що се отнася до настоящето, като причини за включване в пределите на ЕС непрекъснато се изтъкват социалният просперитет и благополучие. Не отричам степента на важност на тези ценности, но мисля, че са пре-

повтаряни твърде дълго време, и че сами по себе си са крайно недостатъчни, за да се поддържа демократичният и правов ред на съюза.

За постигането на трайно единство е необходимо кумулирането на множество разнородни ценности и, доверявайки се на мъдростта на Древността, смятам, че те могат да бъдат представени чрез обобщаващото понятие на Аристотел за „общото благо”, защото тази дефиниция няма статично съдържание. Напротив – това е динамична и променлива величина, която отразява конкретните търсения на всяка епоха. В този смисъл благодарение на „общото благо” като съвкупност от ценности гражданите на Европа – 27 националности и езици, различни етноси и култура, понякога противоречиви религиозни, политически и личностни убеждения, противоположни интереси..., но всички ние сме обединени в многообразието си.

Ето защо за мен Европа е равно на единство чрез споделяне на общи ценности – мир, сигурност, солидарност, толерантност, хуманност, справедливост, хармония в отношенията, равни възможности, свобода да живееш достойно и да се развиваш в различни точки на Европа, общ стремеж към стабилност (икономическа, политическа и социална), защита на човешките и граждански права – като гаранция за устойчиво и щастливо утре!

Чрез следването на еднакви ценностни ориентири гражданите на обединена Европа се трансформират от механична съвкупност от народи в една общност на равни и свободни личности, обединени от общите си корени в миналото, съвместния си живот в настоящето и споделените очаквания за бъдещето. В този ред на мисли членството в ЕС се обособява като естествена последица – израз на общата воля на хората, а не като насилствено наложено политическо решение. В крайна сметка това е и правилната позиция: нали живеем в демократично общество, а при демокрацията властта произтича от народа.

Въпросите за единството и обединението, за техните основания и предимства са се породили в далечното минало успоредно с първите форми на държавно управление. Тази тема е трайно залегнала и в българската история: според историческите извори преди смъртта си хан Кубрат събрал синовете си и ги накарал да разчупят дебел сноп пръчки. След като братята не успели да ги счупят заедно, хан Кубрат започнал да вади една по една пръчките от снопа и да ги троши. С този нагледен урок владетелят им оставил повеля да са единни, за да бъдат силни. Този сюжет не е просто единичен случай на завещана мъд-



рост - той се среща във фолклора на много народи, което потвърждава факта, че столетия преди Христа единството се е възприемало като гаранция за стабилност, защитеност, устойчивост и просперитет. За разлика от това разбиране, обаче, Римската империя обединява Европа, като хегемонията ѝ се утвърждава на принципа „Разделяй и владей“. Противопоставяйки се на него, днес Европа се приобщава около принципа „Всички заедно за общото благо“. В по-новата ни история (Съединението) националното послание: „Съединението прави силата“, се е превърнало в национален девиз, израз на саможертвената готовност при отстояване на националната ни идентичност и затова – поставен над сградата на българския парламент. Днес това емоционално наситено и изстрадано от българския народ послание има своята валидност в лицето на Европейския съюз, който обединява, но без да асимилира или унифицира. Напротив, неговата политика е безспорно ориентирана към запазване на културното многообразие и творчество, към сближаване на хората чрез поставяне на акцент върху общите им ценности!

Обликът на картата на Европа се изменя – държавите се обединяват, отпадат националните граници. Въпреки това различията между хората не се заличават със същия успех и, разбира се, този факт трябва да бъде положително оценен, защото красотата и богатството са в разнообразието. Естествено, не трябва да допускаме тези различия да акумулират конфликти и обединена Европа да се превръща в арена на сблъсъци, недоволство и напрежение. Считам, че най-успешният метод за туширане на подобни негативни прояви е общуването между хората и набелязването на общи ценности. Обикновено недоверието, страхът и враждебността се пораждат от непознаването и неразбирането на другото, чуждото (определено като такова от гледна точка на личните ни възприятия), а тези първични отрицателни емоции могат да се преодолеят по пътя на опознаване чрез диалог, защото диалогът е обмен на идеи, мнения, възгледи, опит, индивидуални и национални особености; чрез него можеш да изразиш гласно мислите си и да бъдеш чул; да споделиш болка или радост и те да бъдат съпреживени; да потърсиш помощ; да разрешиш проблем – личен или обществен. Неслучайно 2008 г. е обявена за Европейска година на межкултурния диалог. В диалога, дебата, дискусиата – в общуването изобщо – се разкриват също допирните точки и общите ценности, които изиграват решителната роля в процеса на обединение. Тяхното значение за постигане на единство се изразява в това, че по-голямата част от хора-

та в световен мащаб споделят стремежа към: уважение на личността, зачитане на човешкото достойнство, мир, свобода, сигурност, солидарност, толерантност, хуманност, справедливост и просперитет. Тези ценности (изначални и непреходни по своето съдържание) са регламентирани в европейските нормативни актове като неотменими и гарантирани, но по-важно е ние – гражданите на Европа – да не допуснем те да останат само някакви пожелания, записани на хартия, или да отстояваме „изолираното” им прилагане само в рамките на нашия свят – Европейския. Обединени от значимостта на общите ценности за един по-щастлив, по-успешен и по-защитен живот в пределите на ЕС, ние ставаме отговорни и за тяхното прокламиране и реализиране извън него. Това не е някаква преувеличена Апостолска мисия на европейската общност, а проява на ангажираност, насочена към съхраняване на човечността и човечеството, на единството не само на европейците, но и на целия човешки род.

Европа – настояще и бъдеще на единство и общностност, основани на общи ценности. Европа на Европейския съюз и на света, Европа на европейските граждани и на гражданите на света, свободни и освободени от предразсъдъците си, но обединени от споделения стремеж към непреходната стойност на мира, справедливостта, човечността, толерантността, солидарността и социалния просперитет!



ДОБРИН СТАНЕВ, ГР. СОФИЯ - "01.01.2007"
ФОТОКОНКУРС "БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА"



ЕМИЛИЯ МИШЕВА

16 г. , ученичка в 133-та руска гимназия „Пушкин“
гр. София

Какво всъщност е Европа - част от картата на света, мястото, където живеем или необятна територия, разкриваща много хоризонти за изучаване? В действителност, тя е нещо твърде комплексно, за да бъде характеризирана само с една дума и всеки има своя собствена представа за нея.

Преди всичко, Европа-това е толерантност, вяра, че различията между хората могат единствено да допринесат за колорита и разнообразието на континента и света. Европа е и надеждата за по-добър живот, погледът в бъдещето и полето за развитие на потенциала, който всеки европеец притежава.

Най-точен изразител на всички тези идеали и стремежи е мотото на Европейския съюз “Единство в многообразието”. Многообразие от езици, народи, традиции и вярвания и толкова различни хора, които имат поне едно общо нещо помежду си-Европа. Тя е символ на помощта, на подадената ръка по време на дългия път към прогреса, на запазването на идентичността във време на световна глобализация.

“Люлката на цивилизацията” е и олицетворение на силата на човешките дух и воля, преминали с много усилия от разделението и конфликтите през Средновековието, през промяната в нравите и ценностите на Ренесанса, до развитието и последиците от двете световни войни и стигнали до изпитанията на действителността в момента. В културно отношение Европа е равна и на един нестихващ подем, на мястото, дало на света Шекспир, Гьоте, Дюма, Вазов, Пушкин, Ван Гог, Салвадор Дали, и продължаващо да дава велики съвременни творци и общественици.

Разбира се, Старият континент трябва и може да разкрие още нови хоризонти в своята идентификация, работейки върху съвременни проблеми като свободата на словото, борбата с насилието и агресията,но това е възможно, само ако цялото общество се обедини. Важно е гражданите на континента да се почувстват част от голямото европейско семейство, защото Европа - това е всеки един от нас!

ЗЛАТОМИРА КУЛЧЕВА

17 г., ученичка в СОУ „Георги Измирлиев”

гр. Горна Оряховица

Родена съм на 09.10.1990 година в гр. Велико Търново. Завърших основното си образование в гр. Лясковец, училище СОУ „Максим Райкович”. В момента съм ученичка в СОУ „Георги Измирлиев” в гр. Горна Оряховица, XI клас.

Обичам изкуствата. Основно занимание – да се самоусъвършенствам чрез всякакви кръжоци, СИП-ове, хобита, обучения, курсове, извънкласни занимания, школи и др. Заедно с това участвам в различни конкурси и се предвям добре.

През годините до сега съм се занимавала и продължавам с голяма част от дейностите: туризъм, лека атлетика, ориентиране, тенис на маса и тенис на корт, стрелба с лък и пушка, народни танци, класически балет, езда, хор, графичен дизайн; ходя на СИП-ове по: екология, кариерно развитие, репродуктивно здраве, религия, социални умения.

Към Общинския детски комплекс посещавам кръжоците «Медии», «Кразнание и екскурзоводство», «Авио и ракето моделизъм», Антикорупция;

Член съм на CVS – България и Младежки съвет - гр. Горна Оряховица.

Ние – аз и ЕС

Европейският съюз – нещо толкова желано, търсено, искано; отсега нататък приятното усещане, което тези две думи ми донесоха, ще е винаги до мен. Те буквално ще променят целия ми такт на живот и се питам не е ли много отдавна, крайно време да го оценим?

Моята страна не е от големите, но всеизвестна е максимата, че важно е качеството, а не количеството и сигурно ще се съгласите с мен, че тя има с какво да се похвали. Сега обаче, като част от голямото европейско семейство, така многоцветно и богато, това противопоставяне е излишно, защото вече наистина има това, което заслужава – всичко. Дълъг ще е пътят до окончателното ни „хомогенизиране”, защото няма пряк път до мястото, където си струва да отидеш, няма значение до колко врати си стигнал, ако са били заключени. След толкова чакане, експертни оценки, затворени глави и продължителни преговори, беше преодолян омръзналият ни отдавна дисонанс между желаното и възможното и сега аз живея в европейска България, носителка на свое уникално превъзходство, точно както всички останали страни!



Макар и с диаметрално-противоположна нагласа, разбирания и народност на жителите на ЕС, ясно е на всички, че по-лесно е, когато сме заедно. На 17 съм и всички ми казват колко много имам още да видя и разбера. Сигурно е така, но отдавна, от съвсем малка знам достатъчно – че съм израстнала, ако не сред всички мои връстници германчета, испанчета, латвийчета, румънчета... то едновременно с тях, затова константната универсалност на многообразието за мен е станала по-скоро асоциативна. Ето как се стига до първичната ми увереност в цялото ми разбиране за него – то е като холограма – всяка част отразява цялото и в цялото е отразена всяка част. Европейският съюз без многообразието и обратното е като стая без стени, като квадрат без ъгли, лишено от смисъл, непълно, полвинчато. Защото не парите, големите политици или дори великите идеи не променят света и хората в него. Те са само много нули една след друга, ако пред тях не сложиш единица, а именно обединяващия ни стремеж към щастлив и мирен свят. Демонстрация за това, че знаем прекрасно накъде вървим, са синхронизираните действия в неразделното ни общо съществуване, достигащо до степента на образуване на хармонично цяло от двадесет и седем симетрични парчета. Това може, и трябва, и ще се случи, ако го искаме, а мисля, че е така, защото какво по-хубаво от момента, когато съпричастен с всичките 457 милиона слушаш омагьосан: „Радост ти дете от рая, ти небесен ясен плам...” ?

Във величието на единството има една проста тайна – то е символ-обобщение на ценностите и идеалите на пристрашилите се да посрещнат провокацията за съвършен свят, непозволили думата равноправие да си остане просто дума, пожелали независимостта им да е винаги до тях. Печат на съвършенството, проекцията на щастието - възможностите на Европейския съюз са известни, но непознати, възхитителни, но и плашещи. Без да питам дали, как и защо съм импулсирана да го превърна в по-добър от самия него, още по-свой, близък, уютен, аз споря с инерцията и постигам победи. Той ни води към достижимата, но недостижната реалност.

Всеки има в живота си моменти на прозрение: че не можеш да прочетеш всички книги и обиколиш всички места, прозрението, че не можеш да се запознаеш с всички хора, прозрението, че не си незаемим (най-трагичното). Помня, когато разбрах, че съм забравила колко задължена съм да го направя, но не соло, а чрез другите, хей, та аз трябваше отдавна да осъзная, че промяната е пирамидална и като из-

бера върха, ще дам начало и надежда на нашето общо по-съвършено утре.

„Ще дойде ден, когато всички народи на този континент, без да изгубят своите отличителни черти или великолепната си индивидуалност, ще се слоят в едно по-велико цяло и така ще образуват европейското братство.” Виктор Юго изрича тези пророчески думи през 1849 година, а сега аз усещам еквивалента им „Единство в многообразието” като свой, дали защото и аз като другите европейци ходя по римски пътища (едни от най-трайните евроструктури) или защото съм специална, точно както нестандартна Европа, която единствена не започва с А. Разбирам, че ЕС не е работа в екип на северни, южни, източни и западни нации, а нещо много повече-примерите са навсякъде – ами азбуката, там всяка буква е еднакво важна без да прилича на останалите, а само колко са безбройните възможности за комбинирането им и колко е значима ролята на всяка в рамките дори на една единствена дума. Ако България е една красива роза, то нейният магнетизъм се умножава, когато бъде събрана с още други шарени цветя в букета на Европа.

По презумция няма невъзможни неща, но аз не мога да се съглася - невъзможно е да забравя, че европейският флаг е поставен неслучайно в кабинетите на президента и премиера на всяка страна-членка и докато българите, заети да се оплакваме, че образованието ни куца, политиките ни са корумпирани, а заплатите и пенсиите ниски, забравяме най-важното – да вземем пример и да помним - не сме виновни, че България е такава, каквато е, но сме виновни, ако тя си остане същата. Но едва ли задружността е трудна, защото истината е, че нищо не струва колкото ЕС, дори и за някои ЕС да не струва нищо. А те, лошите деца на най-добрите, получили всичко наготово, не са никой, но не са и някой. Просто така, една половина, една от многото, сами избрали да бъдат изоставени в безхаберното настояще на принудено бездействие. Страхувам се да мисля за това. Няма да упреквам, а само ще си повтаря: обединена Европа е всесилна, спомнете си емблематичната история за хан Кубрат и снопа пръчки. На мен ми омръзна екстравагантните капризи на глупостта да клатят света и както често се случва всяко дискриминационно начинание да си намира философско оправдание! Нека превърнем континента си в отражение на европейските идеали!

Накрая, понеже сама не мога да реша, попитах разума си, за да

разбера, дали европейците и аз, ние, сме почувствали докрай истините на ЕС, дали всяка мисъл има смисъл, дали се чувстваме достатъчно силни, за да не нараняваме? Но какво - разумът млчеше. Всъщност какво общо може да има той с чувствата? А щом опира да самочувствие, всичко е наред. Предизвикателството е равно на Европа и тя на него. Толкова ми допада кардиналността и провокативността на идеите и, свободата без граници! Дано и радостта да е без граници, а на границата на абсурда мога да кажа: Не е ли много отдавна крайно време за Новото европейско възраждане, което да повтори историята различно?

Благодаря ти, Европа, че не си лишила хората от себе си!

И ако ние сме в Европа, то нека първо Европа да е в нас, понеже успехът не се измерва с това колко далеч си отишъл, а каква посока си избрал. Така в един момент разбирам това, което съм знаела и преди – Европа е точно такава, каквато трябва да бъде – традиционна и разнообразна, такава каквато, ние младите, я пресътворим!



**ТЕОДОР СТОЯНОВ, ГР. СОФИЯ - “ДЕЦАТА СПОРТУВАТ НА
БАЛКАНИТЕ”**
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

ИВЕЛИНА СЛАВОВА

19 г., ученичка в ПМГ „Иван Вазов”

гр. Димитровград

Желяя да уча международни икономически отношения или европеистика, с което да помогна за интеграцията на България в Европейския съюз.

Аз съм дете на среднестатистически български родители, живея в малък град, правя нормалните за един 19-годишен човек неща - търся себе си и се опитвам да си обясня света, в който живея, какво обединява хората и какво ги различава един от друг. Винаги търся отговори. Твърде любопитна съм, за да спра.

Днес заставам пред белия лист с нова мисия- да обясня на какво е равна Европа. Идеи, договори, фондации, съюзи...- всичко това е част от отговора, но се вглеждам в знака равно... Мисля, че в него се крие тайната, защото съдържа в себе си концепцията на Европа- всички да бъдем равни, но и различни по своему, за да допишем сами края на уравнението.

Живеем в свят, който сам потъпква своите ценности. Съвременници сме на старите протрити дънки, на новите модели ВИП лица, забравили сме как да подаваме ръка и да бъдем хуманни, пристъпваме правилата, може би за да проверим още колко анархия бихме могли да понесем. Обединена Европа е отпорът срещу тази човешка деградация. Сплотявайки хората, Съюзът сякаш с невидима гума трие разделните граници, заличава тесногърдието и ни насърчава да опознаем човека до нас.

В края на миналото лято имах шанса да участвам в езиков проект и да посетя Португалия. Там срещнах десетки хора, които промениха светогледа ми, оставиха дълбок отпечатък в душата ми и ме накараха безброй пъти да повторя фразата „Приятели завинаги!”. Останах учудена как само за секунди езиковата бариера изчезна, стопена от лъчезарните усмивки на децата на Европа.

Подадохме си ръце и заедно изживяхме едни от най- красивите моменти в човешкия живот - да откриеш себе си в някой друг и да се почувстваш част от голяма и сплотена общност, която открива прекрасното в индивидуалността ти и те кара да усещаш, че всичко, което е нужно, е просто да бъдеш себе си.

Сега зная, че всички се смеем, тъгуваме и гледаме слънцето по един и същ начин, всички имаме своите мечти, но търсим начин да ги



преплетем с тези на новите важни за нас хора, разпръснати по света, но докоснали сърцата ни.

Това пътуване ме накара да се чувствам горда, че България вече е част от Европейското семейство и ме амбицира да извървя нови пътища към предизвикателствата, които ме очакват.

За мен Европа е майка на 27 деца - някои вече опитни и зрели, други - още пеленачета, Европа е спомен за усмивка, портокалово дръвче, път, шарено сапунено балонче, приятели, приятели, приятели... Най-същественото не е в коя част на континента се намирам, а усещането, нечий глас, който ми нашепва „Аз съм до теб...”. Европа=27, а 27=едно цяло. Няма точна формула, важно е дори нелогичното да те прави щастлив.

Въоръжена с новия Лисабонски договор, Обединена Европа ще превърне утопичната идея за справедлива демокрация в реалност и аз се надявам да бъде част от тези динамични промени. Все още не участвам в процесите на вземане на решения, но вярвам, че един ден ще повлияя положително на интеграцията на България и ще подпомогна създаването на по-добър диалог между гражданите и институциите, защото най-добрият начин да се приспособим към Европа е да разберем дълбочината на стремежите ѝ.

Аз съм дете на Европа. Днес избирам да бъде продължението ...на уравнението, ...на пътя към хармонията, ...на копнежа по мир и разбирателство, защото аз съм скулптор на бъдещето, в което всички сме равни, всички сме различни!

Йорданка Петрова

21 г., студент по „Застраховане и Социално дело”
гр. Свищов

„Европа е равно на ...”

Днес, когато вече сме пълноправни членове на Европейския съюз можем да кажем, че вече сме част и от Европа. Да, наистина една мъничка част, но все пак такива сме.

На какво е равна Европа за нас? За нас тя е равна на всичко, което искаме да бъдем, а не сме. За нас Европа е един по-добър свят, в който всички заедно живеят, работят, творят. Кътче, в което всеки може да намери своето място стига да пожелае. Казваме, че тя е нашият общ дом, но грижим ли се всички за него? Умеем ли да съчетаем природните богатства с човешките помисли и действия. Умеем ли да градим или по-добре някой друг да го направи вместо нас.

Европа е свят. За едни реален, а за други илюзорен. Всички искаме да бъдем в Европа, а нима тя не е в нас? И не е ли това, което правим всеки ден, не са ли мечтите на младите хора, усмивката на малкото дете, мъдростта на възрастните, полета и свежестта на възгледите и идеите.

На всякъде в публичното пространство говорим за Европа и в даден момент разбираме, че с тази една единствена дума, с това едно единствено име колко много казваме. Защото Европа е равна на активните си граждани познаващи институциите си, участващи и реализиращи знания, умения, практики и инициативи. Диалог, в който всеки има право да изкаже своето мнение и да бъде чул. Да представи своите виждания и идеи за това, какво трябва да се промени, дали всъщност да се промени или всеки един от нас трябва да бъде променен, за да разберем и осъзнаем, че за да получим или постигнем нещо трябва да се борим и отстояваме позициите си.

Това май не е точно така. Разделяме се на граждани и институции. Говорим за „гражданско общество”, но... Има го това „но”, нали? И понякога често, а понякога не толкова то се усеща и витае във въздуха. Като дете, което иска да порасне, колкото се може по-бързо, а Европа като възрастен ни наставлява и съветва. И си казваме “най-после трябва да пораснем, да не се държим като големи-малки деца”.



Европа.

Европейски съюз.

И България вече е част от него.

За мен Европа е равна на единно гражданско общество. Равна е на обединени нации с различни култури, но говорещи един език. Надявам се, че един ден България ще бъде наистина променена, почиста, без различия в социалния и културен статус, повече работещи млади хора тук, а не напускащи страната ни, на повече деца, които не са изоставени от родителите си. Говорим, говорим, говорим какво трябва да се промени, ежедневно медиите ни атакуват с информация, чуваме различни мнения и коментари. Разработване и защитаваме проекти, с които усвояваме европейски пари, които Европа ни отпуска, а искаме да сме европейци. Държавата ни се тресе от скандали, но какво от това. Ние сме пълноправни членове на Европа.

Европа е равна на традициите, вярата, надеждата и мечтите на всички нас.



АБЕЛ РОДРИГЕС, СОФИЯ - “ИНТЕГРИРАНИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ АТОМ” - БЪЛГАРСКОТО ЗНАМЕ НА АТОМИУМА В БРЮКСЕЛ
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

КАЛИНА КУРТОВА

13 г., ученичка от Гр. София

Досега не се бях замисляла какво означава Европа за мен, тъй като смятах, че тази тема е само за възрастни. Сега мисля, че всеки гражданин на Европа има свое мнение за нея, без дори да го осъзнава. В моето есе аз представих убежденията, които съм придобила от краткия си житейски опит.

Европа =

Европа! Колко гордост и величие излъчва това име. Нашият континент е известен със своите паметници на културата, с невероятната си природа и история. Но Европа е много повече от люлката на човечеството.

1. Европа=семейство. Е, не е от най-нормалните, но точно в това се крие чара ѝ. Под европейският покрив са събрани най-различни хора, но те всички са обединени в едно цяло. Култура, традиции, езици-всичко се преплита и се получава най-своеобразното и най-впечатляващото семейство. Всеки един от членовете му е уникален по свой собствен начин. Може и да са от различни националности, но всички говорят общ език-езикът на любовта.
2. Европа е също и една мечта, но не като америкаската мечта. Дори американците мечтаят за живот като в Европа. Тук хората не живеят, за да работят, те работят, за да преживеят. Материалното не е на власт. По-важно е щастието, а то не се купува с пари. Може и мислите ми да звучат детински, но поне така си представям нещата като тринайсетгодишна.
3. За мен Европа е бъдещето. Бъдещето е подарък. Това, че живея в Европа е най-големият подарък.
4. Европа=любов. Едва ли има друг континент, в които хората да са толкова дружелюбни и любвеобилни. Усмивката се е настанила необезпокоявано в сърцата на хората. Не, не онази фалшивата, холивудската, а една истинска, неподправена и щастлива усмивка!
5. Европа е един кръстопът, изпъстрен със сълзи, усмивки, радост, тъга, красота. На него се пресичат хиляди човешки мечти. Те се разминават и сблъскват, забързани да се осъществят.
6. Европа=Рай. Като малка мама ми казваше, че живеем в Рая.



Сега разбирам какво е имала предвид. Дори раят не може да се сравни с топлата пролетна сутрин в Европа. Дърветата са облечени в бели нощници и като жълти точки пчелите прелитат покрай тях. Слънцето бавно се разбужда изпод диамантената си завивка и бърза да поздрави света. Очите ти проблясват при вида на всичката тази красота и ти се чувстваш възвишен.

7. Светът е такъв, какъвто го направим. Затова заедно ние можем да направим Европа още по-добра.
8. Европа=това сме всички ние!



ТОДОР ТАНЧЕВ, ГР. ВАРНА - “ЗАРЯ ВЪВ ВАРНА”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

МАРИЕТА СТЕФАНОВА

18 г., ученичка от гр. Плевен

Мариета Стефанова е доброволец в Младежкия червен кръст, награждана в редица литературни конкурси. През 2007 г. печели награда от Националната кампания „България – част от пъзела на Европа“ под патронажа на Меглена Кунева, раздел “Фотография”.

Европа = моят дом

Европа – вечно променяща се, разнообразна, уникална. Тя не може да бъде стриктно определена, защото никоя дефиниция не е достатъчно точна да обхване всичко, което може да бъде казано и почувствано за Европа. Тя означава толкова много - една шарена смесица от 51 страни, 807 милиона население, различни религии, езици, култури... Ако бях поет, щях да я нарека градина на разнообразието. Ако бях икономист, щях да я нарека континент със силни позиции на световния пазар. Но за мен, едно обикновено 18-годишно момиче, тя е преди всичко моят дом.

Аз притежавам нещо, което споделям с всеки европейец и което ме отличава от останалите хора в света: чувството за принадлежност. Начинът, по който мисля, начинът, по който възприемам другите култури и света като цяло, са директно повлияни от това чувство. Фактът, че съм родена в Европа, винаги ще определя живота ми. Аз принадлежа към този континент и всичко, което той ми дава или взима, всяко постижение или грешка, всеки успех или ново начинание имат значение за мен. Защото моят живот е част от бъдещето на Европа.

Но преди то да дойде, пред нас е настоящето. Какво си представят днес хората, когато чуват думата “Европа”? Моето въображение прелита от венецианска гондола върху фиорд в Норвегия, разхожда се около Айфеловата кула, а после релаксира под нежните звуци на “Вълшебната флейта”. Картините се появяват, изпреварват се, сблъскват се и се смесват, после отново изчезват. Това е образът на обединена Европа. Не толкова политически и икономически, а културно. С хиляди здрави нишки, които не могат да бъдат прекъснати. Връзки, изградени и непрестанно укрепвани чрез приятелство и общуване. Не, аз не искам да обезличавам и сливам българската култура с чуждите, а да я покажа, в цялото ѝ разнообразие и красота, на другите народи. Да им дам възможност да я опознаят, а аз да опозная техните.



Мечтая за общество, в което всеки е такъв, какъвто желае, и оценява това, че другите са различни. Мечтая за такава Европа - Европа на разнообразието. Искам да пия от него с пълни шепи. Да знам, че съм една от многото, но все уникални частици на едно цяло. Да чувствам, че без мен тази хармония ще бъде нарушена. Всяка държава на този континент е един безценен бисер, без който огърлицата ще загуби своя блясък. Но без здравата връзка между отделните бисери, ще се разпадне напълно. Ето защо трябва да си подадем ръце, да бъдем партньори в името на общата цел. Можем да продължим да изграждаме тези невидими нишки, които ни свързват. Но не трябва да забравяме корените си. Всеки народ е различен и именно различието ни прави толкова силни, когато сме заедно. Затова никога не трябва да губим своята идентичност, а напротив - да я пазим и предаваме от поколение на поколение, защото тя е най-ценното, което притежаваме - нашата душа.

Никоя държава не може да съществува пълноценно без своето историческо наследство, без своите традиции и обичаи. Именно те определят нейния облик и я отличават от останалите.

Когато пътуват някъде, чужденците проявяват изключителен интерес към културата на страната, в която се намират. Дори и дошли на работна среща, те винаги намират време да разгледат забележителностите, да разпитат за обичаите, да научат нещо ново. Възхищават се на непознатото, различното. За повечето европейци нашата култура е точно такава - мистериозна и необикновена. Винаги съм смятала, че именно чрез културата можем да разкрием своята индивидуалност, че сме българи и че се гордеем с този факт. Вместо това, ние често се подценяваме, стремим се към чуждото, смятайки, че нашето е лошо и недостойно, че няма какво да предложим. А не е така! Имаме толкова много, а виждаме толкова малко. Земята ни може да е “като една човешка длан”, но върху нея има от всичко, което кара душата да трепва от щастие - родното синьо небе, кръшната българска песен, зелената гора на Балкана. Това е моята България - достойна част от моята Европа. От нашата Европа! Да, от нашия общ континент, тези 6,7% от земната площ, които всички ние споделяме, независимо дали се наричаме българи, чехи или белгийци. Европа без граници и предразсъдъци - една идея, която обединява сърцата и мечтите на толкова много различни нации, за да ни поведе напред към по-светло бъдеще и да ни покаже, че заедно можем да постигнем всичко!

Европа ми е дала много - от правото да се наричам европейка до общите ценности, които споделям с останалите хора, живеещи на този континент. Вярвам, че образът на Европа се гради от нейните жители. От мен зависи да развия и обогатя този образ. Надявам се да успея да осъществя мечтите и стремежите си и да ги използвам в помощ на Европа. Да ѝ помогна да бъде по-добро място, както тя ми помогна да бъде по-добър човек.

В живота и сърцето си винаги ще пазя чувството на принадлежност към този континент. И независимо къде живея или работя, независимо колко далече се намирам, това чувство ще остане да ми напомня за Европа - мястото, където мога да се върна и отново да бъда у дома.



СТЕФАН ПАПУКЧИЕВ, КАЗАНЛЪК - “ЕКОГОРИВО”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



МАРИЯ БАКАЛОВА

студент IV курс „Право” и II курс „Публична администрация” в СУ „Свети Климент Охридски” - гр.София

Европа е равно на интегритет

Великият гръцки философ Платон казва, че който познава произхода на думата, познава самото понятие.

Много специалисти смятат, че думата Европа означава на гръцки „широко лице” (*eurus+ops*).

Аристотел дава следното определение за перипертии в „Поетика”: „обрат на действието в неговата противоположност”. Ето как първоначално значението на думата *схολи*, от която се появяват школа, school, esole и други, е било „липса на заетост”(тоест в знанието е нямало задължителност), но постепенно думата преминава в противоположното си значение „наличие на заетост”- в социализацията на детето училището е задължителен елемент.

Августин Блажени разказва историята за благочестив епископ, който разбрал, че на далечен самотен остров живеят отшелници, които вършат чудеса. Епископът предприема дълго и опасно пътуване с кораб и когато пристига на острова, открива, че отшелниците са неграмотни и не знаят Господнята молитва „Отче наш”. Изпълнявайки своята учителна християнската длъжност, той ги научава на молитвата и си тръгва, без да стане свидетел на каквото и да е чудо. Потегляйки с кораба, той видял трима от отшелниците да вървят прегърнати по вълните. Те се качили на кораба и го помолили отново да им припомни молитвата, защото забравили думите. Така вследствие на интелектуалното напрежение между вярата и знанието се ражда стремежът към духовно обогатяване..

Хилядолетия наред „широкото лице” на Европа изразява хармоничното (не)спокойствие на знанието и виталната радост на изкуствата.

А в какво се състои духът на Европа? Каква е квинтесенцията на Стария свят?

Аристотел добавя към четирите известни елемента (земята, водата, огъня и въздуха) и един пети елемент-*quinta essentia* (на английски-*quintessence*) - етера, като казва, че етерът прониква през всички

неща, изпълвайки космоса. Екстракцията на етера, т.е. търсенето на петия елемент става една от главните цели на алхимиците; от 1757 г. думата се утвърждава като название на популярното химично съединение, а в английския след 1899 г. започва да се употребява в смисъл на „радио”. През XI век теорията за петия елемент е научно опровергана, но словосъчетанието се превръща в прекрасен фразеологизъм – най-чистата същност на нещата (the purest essence). Квинтесенцията на духа на Европа се крие в хилядолетната хуманистична култура, чрез която ние, българите, постигаме своята идентичност като нация и интегритет като европейци.

Интегритет е дума с латински произход и може да бъде разтълкувана по два начина: като комбинация от отрицанието *in* и формата *teger* (от *tango* – докосвам), т.е. недокоснат, непокътнат, цялостен. Прочут е библейският мотив *Noli me tangere* („Не ме докосвай” – думи на Христос към Мария Магдалена) в ренесансовата живопис и иконография. Европейската общност осигурява на индивида определен комфорт и чувство на сигурност и принадлежност, породени от това, че се споделят еднакви духовни възгледи и културни представи за живота. Зачитането на човешката индивидуалност и национална специфика са предпоставки за по-хармонични отношения между отделните европейски народи. Правото на свободен избор като основа на всяка добродетел е единственият продуктивен път, водещ към мир, образование и култура, а липсата на принуда и подчинение е фундаментален тезис в сферата на международните отношения.

Другото възможно обяснение на произхода на думата интегритет се свързва с антонима „сегрегация” – от латински *inter* (между) и *grex, gregis* (стадо). Изразът *integrum dare* на свой ред може да бъде преведен като „давам свобода на действие”.

Владеенето на езици е част от европейския интегритет. Прочутият лекар Гален (който, впрочем е бил личен лекар на императора философ Марк Аврелий) казва, че по това време (II век пр. н.е.) е било „чудо да срещнеш човек, знаещ два езика”. Диглосният (двеезичен) човек е с по-широки духовни хоризонти. Много важен е фактът, че старобългарският духовен език е третият официален език на средновековна Европа, редом с латински и гръцки. Старобългарският човек наистина е бил двеезичен ерудит, човек на интегриращата духовност.

Всъщност будните хора още тогава са изграждали обединена Европа, защото са били носители на хуманистични послания.



Немският философ Кант казва, че човек не може да дисциплинира своите мечти. На старобългарски мечта означава „привидение, призрак” (phantasma-оттук и фантастика). Любопитно е, че ние нямаме мечтана утопична страна, както средновековните англичани и немци, които са бленували за място, в което не се работи, а цари само веселие и пируване, т.нар. Neverland/Schlafenland.

Българската мечта (наричана от Тенчо Жечев Българския Великден) се оформя през Възраждането-от идеята за семейното благополучие през народностното самоосъзнаване, до разбирането, че българинът е част от народ със славно историческо минало.

Трябва да се акцентира върху факта, че език на старобългарски означава „народ”-изумителна омонимия, която изтъква иманентната релация между понятията за народ и език. Във връзка с чудесата в историята на Августин Блажени, ние невинаги осъзнаваме, че в обикновения живот има и едно друго чудо: това, че с помощта на тридесетина писмени знака цялото човешко знание може да се предава от поколение на поколение, така се осигурява интегритетът на знанието.

Интегритетът на Европа не означава изолационизъм и капсулираност, а напротив-Старият континент е символ на демократичност и разбирателство.

Малкото дете с изумление научава, че сред хората от далечното минало, независимо от липсата на електронни медии и информационни технологии, е имало проникновени мислители и ненадминати мъдреци. За древните гърци мъдрецът е човек, който е отделен, а не отделен от останалите-това определение е апология както на индивидуалното, така и на социалното начало. Малко хора знаят, че медицинският трактат на Хипократ започва с една велика сентенция (от заглавието на това съчинение тръгва и думата „афоризъм”): „Животът е кратък-изкуството-вечно”.

Осъзнаваната мимолетност на човешкия живот стимулира стремежа към знания и нови духовни хоризонти. Европейската наука и култура е образец за човеколюбие и разбирателство, за които няма граници и препятствия.

Европа е равно на интеграция, защото европейският обществен договор е сключен не в приложното поле на дипломатията, а в хармония с хуманистичния идеал за един по-добър свят.

МАРИЯ НИКОЛОВА

16 г., ученичка в ПМГ "Никола Обрешков" - гр. Казанлък

Европа - мисъл и чувство

Мога ли днес да мисля за Европа като нещо ново, нещо нереално чуждо и неразбираемо? Не, Европа не ми е чужда, за мен тя се слива с думата Родина, макар България да стои над всичко. Аз съм българка, предците ми са българи, но днес повече от всякога мога да се чувствам гражданин на света. Лесно е да мисля по този начин, защото всеки жител на стария континент свободно може да пътува и да трупа впечатления, идеи и вдъхновение.

Трудно ли е да разбере Европа в нейното многообразие? Не. Моята Европа е колоритна, разнообразна и многоезична. Тя е рефрен от мелодична песен, смесица от нежни келтски трели, страстни испански ритми и игриво балканско хоро. Музиката звучи различно, но винаги носи пламъка на своята национална идентичност.

Помагат ли ми знанията за Европейския съюз, за да живея пълноценно, да се чувствам нужна и значима? Определено. Трябва да съм информирана за случващото се. Съвременото го изисква. Ако познавам европейската конституция, значи признавам важноста и смисъла на обединението и уважавам другите.

Мога ли да намеря думи, с които да опиша Европа? Ще опитам. Знам, че може да не са най-точните и категорични определения, но за мен не това не е най-важното. Аз живея и чувствам Европа, аз съм част от пъзела и това ме прави уникална. Това, което изпитвам аз си е лично моето възприятие и разбиране. Ти навярно имаш други усещания, други очаквания, други помисли... Нека да е така, за да можем някога да поговорим, ако трябва и да поспорим, ние сме различни хора и в това се крие очарованието на себедостойнството. Ти може би живееш далеч от мен, навярно не си чувал за моя роден град, но ти и аз сме еднакво важно брънки в цялостния пейзаж. Аз искам да протегна ръце, да докосна мисълта ти, да усетя колко много си приличаме. Искам да го усетиш и ти. Може би в този момент ти също размишляваш, сънят е далеч от теб, но чувствата не заспват. Те нямат свободен ден. Ти и аз, много други като нас, твоите и мои сънародници, всички ние сме Европа. Нашата Европа, която творим и създаваме, нашето минало, нашето бъдеще, нашата мечта. Днес дръзнах да пиша, да споделя мислите си, да помечтая. Утре ти ще ми споделиш ли твоите? А ти?



МИЛЕСЛАВА БОГДАНОВА

17 г. ученичка от гр. Гоце Делчев

За последните четири години имам над 50 отличия в национални литературни конкурси. Част от отличията за 2008 година са: ПЪРВА награда в национален литературен конкурс „Любовта е в нас“ – 2008 г., град Варна; ВТОРА награда в национален конкурс на вестник „Аз, Буки“ „Моята история за Европа“ – 2008 година; ПООЩРИТЕЛНА награда в национален конкурс „Жената – любима и майка“ – 2008 г., град Свиленград; ПЪРВА награда и награда на ПУБЛИКАТА в трети национален конкурс „Блага вест“, 2008 година; ПООЩРИТЕЛНА награда в национален конкурс на НАГ „Васил Априлов“ „... И паметта ти в гроб не се побира...“, 2008 година.

Връхна точка в литературните ми успехи бе 2007 година, когато през месец април ми бе отпусната стипендия за поощряване на таланти деца от Министерство на образованието и науката. Половин година по – късно успехите ми бяха оценени и от Американска фондация за България, която също ме направи свои стипендиант в областта на хуманитарните науки. Изключително се гордея с постижението си от януари тази година, когато бях излъчена като представител на цяла област Благоевград за участие в ключова компетенция „Роден език“ – първата от инициативата на МОН „2008 – година на ключовите компетенции в България“. През последните две години получих и отлични оценки на областен кръг на олимпиадата по БЕЛ.

ОБЛАЧЕТО

А облачето? Е, то отдавна се беше понесло в своя безкраен танц по небето. Обикаляше от село на село, от град на град и се радваше на света, който щедро го поздравяваше с топли лъчи на слънцето. Така щастливо бе това облаче сега, години след като мирът и хармонията се бяха възцарили напълно в душите и сърцата на хората! Някога... Ах, някога бе страшно, но времето отми болката. Бури и страдания между народите бяха отнесени от лавината на обичта и разбирателството и облачето се радваше, че е видяло как злобата и нетърпимостта си отиват. То често си спомняше как преди десетилетия бе проливало страшния си дъжд, за да удави хорската ненавист, та да дойде царството на любовта. Пороят му тогава помогна и то много се гордееше, че бе дало своя дан за една свободна земя, заслужаваща слънце да огрява полята ѝ. От ония дни насам облачето никога повече не проля ни капка дъжд, не удави в жестокостта си нито една грешна душа. Съществуването на небесния жител се ограничи в обикаляне редом до слънцето, за да огрее и то с красивите си краски в сърцата на сговорния народ.

Странстваше всеки ден, не се задържаше много – много нийде, но ходеше навсякъде, ей тъй, да наглежда земята, полята от дъждовете на справедливостта, в която бе поклънало семето на братската обич и разбирателство.

Така облачето странства векове... Никога не се умори от начина- нието си, никой дом не остави неогрян от своите, макар и слаби лъчи. Появата му над дадена земя винаги бе благословия, никога народът не тръпнеше в болезнено очакване на бедствие, когато точно това облаче изплуваше на хоризонта. Формата му бе уникална и разпознава- ема, а и то единствено имаше своите звезди. Нямахме как човек да го обърка, а виделият го се считаше за щастливец, срещнал бялата лясто- вица, намерил разковничето с тайните на природата. От малки децата го търсеха с очи по небосвода, най – често по изгрев или заник, дире- ха кръглото облаче със малки жълти звездички, и тръпнеха от вълне- ние, когато имаха късмета да го видят как изплува иззад безкрая на небесата. Хлапетата се дивяха на удивителните му шарки – никой друг облак на синевата не бе надарен от небесата с жълти, ярки шарки. Учените се опитваха да открият отговор на това чудо на природата, ри- суваха сложни схеми на пречупване на светлината, твърдяха, че слън- чеви лъчи наситат по необичаен начин облачето, но всички твърдения си оставаха догадки. А и на хората не им бе нужно научно обяснение на това, което виждаха. За тях небесният им другар бе символ на лю- бов и мир, откъдето минеше леката му сянка, благодат оставаше за хо- рата. И тогава безкрайно красив и съвършен ставаше грешният земен свят. Хармонията, подобно на струна на цигулка, докосната от вятъра, запяваше в сърцата на хората и душите се смееха. В подобни мигове човек за човека ставаше брат, а облачето блажено се усмихваше там, горе, безкрайно доволно от делата си.

Но да се върнем на конкретното странстване на небесния вестител на доброто, който за пореден път се бе понесъл по синевата, за да милва сетивата на народа. Нищо специално нямаше в това пътуване в поредния слънчев ден, докато облачето не съзря плачещо момиченце, седнало на заляната със слънчеви лъчи тераса на последния етаж на спретната кооперация. Сеятелят на добро разтърка леко всяко една от жълтите си звездици, с които бдеше над света, но картината пред очичките му остана непроменена. Нямахме съмнение, че точно там, пред самия него – символ на щастието – едно малко дете плачеше не- утешимо, потънало в своята тъга. Дружелюбното облаче веднага отиде



при хлапето, погали го нежно по къдриците и го попита защо плаче.

- Този Лисабонски договор... – простена детето. – Нищо не разбирам! В крайна сметка, на кого му пука! Било е преди сто години! И как да кажа сега на какво е равна Европа?! Не мога да ги проумея тези неща! А утре трябва домашната ми работа да е готова! И госпожата ще се кара... Пък децата ще ми се смеят и аз... аз... - но момиченцето не успя да каже какво ще направи, защото отново крокодилски сълзи се стекоха по бузите му и задавиха гърлото му.

Облачето го погледна странно. Наистина бяха минали сто години от Лисабонския договор! А сякаш бе вчера, когато Европа ратифицира документа в името на мира и разбирателството! Но нима съвременните чедата на най – стария континент не знаеха нищо за това? Не разбираха ли те наистина какво е Европа? Полазиха го тръпки – в такъв случай то не си бе свършило работата, негова задача бе да пази спомена и идеята на Европа живи! И в този миг, застинало наскреде небосвода, облачето реши да поправи грешката си. Окопитило се от стъписването си, то заговори с нежен глас, наподобяващ гласа на майка, приспиваща чедата си със сладка приказка:

- Мило дете, ти си още много малко... Не знаеш на какво бе свидетел някога нашата земя. След хилядолетия на войни и несгоди, Европа най – накрая успя да се обедини, създавайки Европейския съюз – едно голямо семейство за подкрепа и взаимопомощ между страните на най – древния континент. Много договори и споразумения се грижеха за спокойните отношения между различните народи, за да бъдат те равни в големия си европейски дом. На 13 декември 2007 година обаче се подписа един документ, който остана в историята, поставяйки повратна точка в историята на ЕС. Този документ, останал в спомениите на наследниците на тогавашна Европа като Лисабонски договор, разшири демокрацията и мястото на общността в света. Той отвори нови пътища на надежда за постигане на европейско споразумение и благодарение на неговите усилия днес наши братя са мирът и разбирателството. Този договор, подписан в португалския манастир „Свети Йероним“, освети нашето настояще и бъдеще, за да бъдат благословени с хармония и любов идните поколения. Лисабонският договор направи от Европа това, което е тя днес. Даде й способността да лети, да се носи в мечтите си за още по – свършено утре, но й дари и сигурното днес, за да раснат децата й свободни и щастливи, еднакви в своите различия. И знаеш ли, днес Европа е по – жива от всякога в сърцата и

душите на всеки един от вас, нейните рожби. Вие я виждате всеки ден, усещате я и ѝ вярвате безрезервно, тя е решение на проблемите ви, надеждата ви за бъдещето... Европа, това съм аз... Във вашите мечти и съзнания Европа е равна на мен, волния облак, бдящ над вас неотлъчно, светещ в дните ви, раздаващ ви благодат, даряващ ви своята благословия за красиво и уникално утре, украсено с багрите на любовта и разбирателството... Вече столетия аз се нося по небето, за да бъда ваша пътеводна светлина, ваше облаче на щастието. Следвайте ме неотлъчно и ще запазите това, което имате! Аз, Европа, облакът на вашето ведро утро, ви очаквам, за да залее сърцата и душите ви с пороя на любовта...



ВАЛЕНТИН ХРИСТОВ, СОФИЯ - “РАЗМИСЛИ ЗА БЪДЕЩЕТО”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



НЕВЕНА ИВКОВСКА

21 г., ученичка в Гимназия по туризъм
гр. Варна

Европа е равно на ...

Европа е равно навечният човешки стремеж към промяна.Примамлива за всички жители на планетата ни през различните епохи на оформяне на цивилизацията,която в момента сме, Европа винаги е била в центъра на събитията, довели до различни трансформации - георгафски, културни, политически и икономически. Тя е била причината за миграцията на огромни човешки маси – от Азия или към Северна и Южна Америка. Преживявайки своето Възраждане от тъмните векове, благодарение на десетките гении, творили в сферите на изкуството и науката, Европа създава нова ценностна система, основаваща се на вярата в човека. Много от произведенията на европейския Ренесанс са актуални и обсъждани и сега теми в културните среди по цял свят, вдъхновяващи нови иновации и нов поглед към света. Европа е гостоприемна дом за всеки, който с желание и огън в сърцето създава, променя към добро и преоткрива свободата и красотата да си човек. Тя носи огромни възможности за себедоказване и промяна към по-смислен и пълноценен живот.

Промяна в мисленето, във вярата, в живота на милиони и милиарди хора, докоснали се до древната история на този вечно в движение континент и в същото време спокоен и солиден като огромен стар дъб, носещ спомени и белези за добри и лоши събития, променили завинаги облика му. Вечната промяна бележи пътя на Европа и само Животът ще покаже кое е било за добро и кое не.

ПАВЕЛ НАЧЕВ

18 Г. , ученик в ГХП „Св.св. Кирил и Методий”
гр. Пловдив

Аз съм ученик от 11 клас в хуманитарната гимназия в гр. Пловдив. Интересувам се от много неща, но главно от история, литература, философия, политика, икономика, кино и театър. В момента участвам на олимпиада по философия, участвал съм във философски конференции и обсъждания, взимам и участие на национални състезания по лингвистика.

Обичам да пиша и се интересувам от три приблизително свързани предмета – история, политика и икономика. Заедно със съученици от други гимназии сме учредили ученическа фирма, която единствена в България се представи в Международен Панаир Пловдив и то не като ученическа фирма, а наравно с другите; освен това фирмата е постигнала и много други успехи дори и на международно ниво. Ходя на курсове по „електронна търговия” – т.нар. борсова търговия с акции валути и т.н. Освен това съм доброволец на всички филмови фестивали в Пловдив и няколко пъти съм бил актьор на сцената, включително и на театрални фестивали. Дори в момента заедно със съученици и професионален актьор репетираме нова пиеса. Пял съм преди години в хора на пловдивските момчета и в други хорове и съм свирил на пиано.

Европа е равно на ...

В България Европа е възприемана главно по два начина.

Първият е и за съжаление по-често срещания. Негови представители са хора, които са отчаяни от дългия преход и гледат на Европейския Съюз, а оттам и на Европа доста скептично. За тях Европа е равно на ... 0. Те не се интересуват от Лисабонския договор.

За щастие има и втори вид хора – тези, които вярват в европейската перспектива пред България. Те осъзнават значението на Европейския Съюз и знаят част от предимствата, които той може да им донесе. За тях Европа е сигурност и просперитет.

По-младите хора в България могат да се причислят към втората група – на еврооптимистите. За нас Европа е нещо ново, което контрастира ярко на това, което знаем от учебниците и от по-възрастните за тоталитарното време. Дори и преди него България не е била по-близо до Европа и така равностойно приемана от останалите – по-големи и по-малки – членове на „европейското семейство”. Общото ни мирно бъдеще на нашия континент е символизирано от Обединена Европа. Ние младите вече усетихме ползите от Европейския Съюз. Реализират се множество проекти, които са видни за всички и са финансирани от



Европейския Съюз. Но, разбира се за нас най-важното е свободата. Според мен за повечето от младите хора в България в момента Европа е равно на ... свобода.

Европа за нас символизира не толкова икономическите стимули и структурните фондове, колкото свободата във всичките ѝ форми. Европа ни даде възможност за свободно пътуване и общуване, като по този начин опознаваме и другите европейски култури. Свобода има и в придвижването на хората – може да работиш където ти поискаш в Европа, а след това можеш и да се върнеш ако искаш или пък да отидеш в друга европейска държава. Също така са добри и различни европейски програми за културен обмен. Имам впечатления от приятели и познати, които са участвали в тях и са останали доволни. Конкурсите също са важни за нас младите, а много европейски програми правят най-различни конкурси.

Дори и мотото на Европейския съюз е избрано с конкурс от предложения на младите европейци. Европа предлага на нас – младите европейци да изберем пътя на европейската интеграция - да опознаваме и уважаваме другите. Духът на Европа е за „единство в многообразието“ и ние младите оценяваме главно тази перспектива – да запазим нашата култура и традиции, но и да сме и европейци.

Това прави най-голямо впечатление на нас – младите, а що се отнася до милиардните фондове, насочени директно към българската икономика – те са общоизвестни и надали някой може да оспори ключовото им значение за България. Запознат съм с някои от изискванията за кандидатстване по определени програми и в тях има специални преференции насочени пак към нас – младите. По този начин Европа ни осигурява равен старт с другите европейци.

Друга очевидна полза за младите са университетите. Сега можеш да кандидатстваш и да те приемат, в който си искаш европейски университет без квоти, а и още по-важното за нас – таксите паднаха значително и много повече българи могат да си позволят досега немислимото за тях обучение в Европа. Това за пореден път доказва равните възможности, които Европа дава на всички европейци, включително и на нас.

Като заключение мога да кажа, че младите в България приемаме положително ролята на Европейския Съюз и негови проекти като Лисабонския договор. За нас и специално за мен Европа е равно на ... свобода, равни възможности и сигурност за бъдещето.

ПОЛЯ ФИЛИПОВА

17 Г., ученик в СОУ за Европейски езици „Св. Конст. Кирил Философ” - гр. Русе

Европа = сърцето на света, живот във вечността!

Европа за мен, когато бях малка, беше името на фригийската принцеса, открадната от Зевс. По-късно от детските енциклопедии разбрах, че Европа е един от седемте континента, с умерен климат и богата история. Относително по същото време Европа стана и главната новина във вечерните новинарски емисии, тайнствената и значима цел, за която говореха политиците. Получиха се твърде много значения за една единствена дума. Последно за какво трябваше да ми говори името Европа? За митичните странствания на античните герои, за обширните земи или за хората, застанали зад един вдъхновяващ идеал? Все още нямам окончателен отговор. Може би защото Европа е единството на всички тези значения, една гореща сплав от идеи и образи, едно цяло – едно сърце, един смисъл. И въпреки че името ѝ се извежда от асиро-вавилонската дума “ереб” – “залез, мрак” и означава “там, където слънцето залязва”, в хилядолетната история на континента нито една култура не залязва напълно, не потъва в забрава, а напротив, става част от вековното духовно ядро. От руините на старите цивилизации се раждат нови, които приемат тяхното наследство, изкуство и мъдрост. Древните езически гласове и християнските молитви, ужасът на войните и величието на победите, скромното примирение на отшелниците и разтърсващият устрем на завоевателите се преплитат, за да очертаят пътя, който трябва да продължим ние.

Напоследък за всички българи Европа стана символ на новото, на надежда за просперитет и по-добро бъдеще, място за достойни хора.

Всички народи, населяващи Европа са различни и уникални със своята култура, минало, настояще, характер, възпитание и умения. Но всички те са хора, родени под едно небе – небето на Европа. Живеят с общи надежди и желания.

Всички сме толкова различни, но и толкова еднакви. Какво значение има дали си от голяма или малка страна, в какъв бог вярваш, с какъв цвят е кожата ти. Радват ни едни и същи неща – топлината на слънцето, спокойният ден, любовта и семейството, свободата да си личност, да четеш, да учиш, да искаш



*В тоя космически век,
добър да е всеки човек!
Обич за оръжие да носи
и никой свобода да не проси! .*

Днес, ние, гражданите на обединена Европа, имаме неповторимата възможност отново да говорим на един общ език – езикът на толерантността. Макар в някои изминали епохи да е изглеждало, че това е вече мъртъв език, сега той възкръсва в своя Златен век. Хубавото е, че всеки от нас го владее изначално; просто не трябва да изпускаме възможностите да го практикуваме и поддържаме. Това е езикът, с който ще могат да ни разберат навсякъде из Европа.

В рамките на ЕС има много народности, много езици и култури. Но като запазва своята национална идентичност, всяка държава се оказва трайно обвързана с другите. Именно различията, които успяваме да преодолеем, правят Съюза толкова значим. Разнообразието на политически модели, на фолклора и начините за възприемане на света издига понятието за граница на едно ново ниво – това не е линията, която ни отделя от другите, а линията, която трябва да преминем, за да ги опознаем. Интересно е, че в българския език съществителното име “граница” идва от думата “гран”, с която назоваваме всяка една от свързаните части на веригата. Така границата по-скоро свързва, отколкото разделя.

Нито отделният човек, нито отделната държава могат да живеят в изолация. В Античността дори вечно воюващите полиси прекратявали временно военните действия, за да се съберат на Олимпийските, Питийските, Немейските игри. Забравили за малко икономическите интереси и териториалните претенции, интелектуалци и политици се наслаждавали на хармоничния човешки дух, на постиженията на атлетите и таланта на поетите. Всички те четели Омир и Пиндар и почитали победителите в състезанията като полубогове. Днес, векове по-късно, изкуството и спортът все още са магнитните сили на привличане между отделните народи. Когато седна пред телевизора, за да гледам концерт на Ю Ту или мач от Европейското първенство, когато отворя книга на Стендал, Джеръм Селинджър или Томас Ман, чувствам, че разстоянията във времето или пространството нямат значение; че съществува един общ, значим, неуловим европейски дух. А България несъмнено се е приобщила и е дала своя принос към него много преди формалното ни влизане в Европейския съюз.

Моят път към ЕС е част от пътя на цялата държава, на всички млади хора. Но не бива да забравяме, че всеки път има две посоки. И влизайки в ЕС, то Европа трябва да е в нас със своите ценности и идеали.

Може би Кант е бил прав, когато казва, че абсолютният мир и абсолютното щастие са невъзможни, но наша задача е никога да не преставаме да се стремим към тях, постоянно да се приближаваме към постигането им. Тя може да се осъществи, само ако сме всички заедно, обединени от общата кауза.

Би било чудесно да можем да общуваме помужду си без предразсъдъци, да използваме всички врати и прозорци, отворени пред нас. А моята България е прозорец и врата към Европа. Поглеждам през този прозорец и виждам много неща – и хубави, и грозни. И такива, за които мечтая, и такива, от които се страхувам. Виждам и откритата врата. Тя ме примамава. Искam да премина през нея, когато съм готова, когато правилно ще оценя това, което ще открия.

Европа за мен е: приказната Пирин планина, бистрите Рилски езера, труднопроходимите Австрийски Алпи, недостъпните Скандинавски върхове, пълноводните и буйни исландски реки, живописната долина на река Рейн и река Темза, речно-морските пристанища Ливърпул и Глазгоу; архитектурните паметници на Виена, привличащи интереса на туристи от цял свят – дворците “Шонбрун”, “Лихтенщайн” и “Белведере”, парламентът с мраморната и позлатена статуя на Атина Палада, паметниците на композиторите Бетовен, Моцарт, Хайдн, Щраус, световноизвестния балнеоложки курорт с 12 лековити извора Карлови Вари.

Европа е благословено от бога кътче на нашата планета. Аз не съм избрала това място, нито то е избрало мен. Тук не е нито раят, нито адът. Тук е всичко онова, което липсва малко или много навсякъде по света, и затова е така неповторимо и уникално. Обичам го от цялата си душа и никога не бих избягала от него. Сигурна съм, че тук е центърът на света и той носи едно единствено име – Европа!



РАДИНА АНГЕЛОВА

17 г., ученичка в Природо-математическа гимназия
„Иван Вазов” - гр. Димитровград

ЕВРОПА =

Никога не съм била особено лаконична и точна. Не мога да пиша премерена поезия, винаги се изразявам в дълги и заплетени дори за мен самата изречения. Това обаче е черта, която моята природо-математическа гимназия всячески се старае да промени и преоформи. Математиката и химията твърде не ценят дълги напоителни изречения и изчерпателни литературни анализи. Бях принудена да проумея, че понякога една дума казва за едно нещо повече от десет страници вдъхновени и разгорещени описания, апологии и възхвали за същото това нещо. Трудността произтича от това, че трябва да избереш най-красивата, но и едновременно най-значимата и натоварена с най-дълбок смисъл дума, да я претеглиш, да я осмислиш, да я одобриш, да я прегърнеш, да я изчистиш, да я почувстваш и чак тогава да я признаеш за ‘своята важна дума’. Тъй като обичам думите твърде много, за да боравя с тях лекомислено, намирането, или по-скоро ‘попадането’ на Думата, с която да изразя усещанията си към тема, толкова обширна каквато е ‘Европа’, ми отне няколко дни. Сега обаче съм сигурна, че точно това е най-подходящата дума на света, с която един човек може да опише Европа. Тази дума звучи като Европа, изглежда като Европа; тя беше заровена в ума ми в същото чекмедже, в което е и „Европа”.

Ръка. Да, това е моята дума. Европа е малката бяла ръчичка на 4-годишния ми братовчед; Европа е нежната ръка на мама, която ме гали с най-красивите и меки пръсти на света; Европа е сбръчканата ръка на дядо, който е работил като машинист повече от половин век. Но не само това. Ръката, само по себе си част от човешкото тяло, често пренебрегвана и недооценявана, е всъщност от изключителна важност. Подаваме ръка на хората, с които се срещаме за първи път; скрепяваме бизнес съюзи, но и укрепяваме новото приятелство; ръката може да помахва за довиждане, може да се стисне в юмрук или да изобрази сърце; ръката може да бъде почти толкова изразителна колкото лицето. Ръката може да е силна, но може и да се отпусне в безжизнена слабост. Ръката може да работи бързо и жизнено, а може и да мързелува на пясъка и да подрежда мидички. Но най-вече, ръката е творец – тя рисува картини, свири на пиано и пише романи. Ръката

може да гали с перце и да убива с пистолет. Ръката може да подарява букет и да приема подарък. Ръката може да държи скалпел и да излекува тумор, но може и да нанесе жестока рана. Ръката може да държи в шепите си най-красивото лице на света и да го обожествява; ръката може да се кръсти и да се слее с другата ръка в свещена молитвена поза. Ръката може да чеше главата и да изразява недоумение. Ръката може да се скръсти с другата си посестрима на гърдите и да изразява сериозност. Ръката може да си играе със сенките и да създава мистериозни животни на стената. Ръката може да подрежда, но може и да разтурва. Ръката може да гради великолепни катедрали, но и да пали и руши великолепни катедрали. Ръката може да поднася храна към устата, но може и да краде. Всъщност ръката прави това, което мозъкът и заповяда. Ръката може да бъде възпитавана. Мозъкът на Европа и Европейския съюз са хората. Ръката е само отражение на нас самите. Обичам ръцете си, защото ценя ума си. Обичам Европа, защото ценя европейците.

Не искам да преувеличавам като казвам, че си представям Европа като протегната към различни култури и народи ръка. Вярно, 'обединени в различията' звучи добре, а 'ръка' – не толкова. Но важно е да разберем, че Европа не е само духовно понятие, идеализирано и олицетворяващо триумфа на човешката мисъл, съсредоточаващо в себе си напредъка на цивилизацията и постиженията на науката. Европа е топос, натоварен с огромно позитивно значение за мен - човек обичащ историята. В същото време обаче Европа е реален континент, преживял и чумата през 14ти век, и 30-годишната война, и Войната на розите, и две Световни войни, разтърсили дори най-хуманните сред хуманистите. Ръката е била наранявана, но и тя самата е държала оръжие. Колкото повече научавам за Европа, толкова по-близка я чувствам. Не знам защо, но се чувствам наистина обсебена при обсъждането на Източния въпрос, бившето бъдеще на бившата Османската империя, Втората световна война или Косово и Сърбия. Не мога да гледам безучастно как една ръка се измъчва, агонизира в сложните политически преплитания, опитва се да следва разума, но понякога не успява съвсем, обърква се, покрива се със синини, бива гипсирана, и след това всичко започва отначало. Понякога обаче ръката е толкова жизнена сякаш всяка клетка от епидермиса ѝ танцува. Такава е била ръката при Ренесанса, Просвещението, Индустриалната революция, при спечелването на важна битка, при създаването на ЕС. Но такава е ръката най-вече по време на мир и просперитет. Мирът от своя страна



води до разцвет на културата, литературата и науката. Ръката понякога е правдиво горда със своите творения – хора, които са допринесли за превръщането на Европа в една наистина заслужила уважение и благоговение ръка – математици, инженери, писатели, политици, пацифисти, спортисти, художници, писатели, поети, религиозни водачи и актьори.

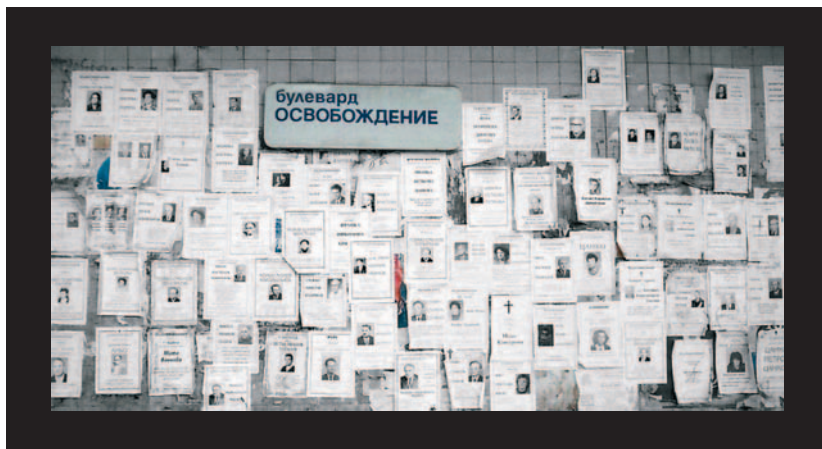
Европа е ръката на Емили Бронте, береща нарциси от стиховете на Уилям Уърдзуърд по хълмовете на Северна Англия. Европа е ръката на Колумб, стиснала силно мачтата на „Санта Мария”. Европа е ръката на Ван Гог, дългите, пропити с цигарен дим пръсти на Пикасо и творческия размах на Балзак. Ръката – Европа държи топла чаша кафе и дава ‘помощ срещу политически либерални промени’ на Африка. Ръката-Европа е една от най-изящните ръце на света, но понякога е твърде тромава. Ръката-Европа подтиква към размисъл и усамотение, но понякога води до екстаз и неконтролируем смях. Ръката-Европа е загрубялата от студ и несгоди ръка на балканския земеделец, борещ се със сезоните, молец се градушката да го отмине. Ръката-Европа е ръката на младата изящна и крехка френска пианистка, спяща в балдахин и учеща в частна академия. Ръката-Европа обича да привлича вниманието върху себе си, защото въпреки че представлява само 2% от повърхността на Земята, тя е културния двигател на света. Многобройните колонии на европейски държави, повечето от които вече са суверенни, усещат благотворното влияние на европейските нрави и културен напредък, въпреки лошите страни на колонизацията. Европа много пъти е била виновна, но и много пъти е допринасяла за световния напредък.

Плурализъм, солидарност и равенство – думи, звучащи прекрасно сами по себе си, а още по-красиво точно в тази комбинация. Още преди създаването на ЕС, Виктор Юго пръв посочил пътя към „Обединени европейски щати” и споделил, че според неговите разбирания всяка война между европейски държави всъщност е гражданска война. Обичам да възприем европейските държави като една голяма страна. Може би дълбоко в мен се обажда грандомана и завоевателя. Но тъй като не разбирам толкова от психология, се самозаблуждавам и си казвам, че чувството на привързаност към Европа като идея е дълбоко човешко и е породено единствено от гореща любов към всичко европейско. Може би никога няма да разбера защо всъщност изпитвам такова удоволствие да говоря за всички европейски държави

като една единствена страна, или, в нашия случай, ръка. Още по-интересен става психологическия експеримент, ако за няколко минути погледнем на Европа през очите на човек от друг континент – да речем, американец. Той, разбира се, със сигурност няма да вижда ръката, за която аз до сега се опитвам да разпаля въображението ви, но предполагам, че до голяма степен приема Европа като неразчленима цялост, с богата история, завидно изкуство и разкошно културно наследство. Обичам да си мисля, че американците винаги малко са завиждали на Европа. Всъщност всеки (не)европеец вижда Европа като 10 000 000 km² – ва ръка, но просто не го осъзнава.

9 май 1950 год. и г-н Шуман всъщност са не само факти в европейската история, а символи и предвестници на моята осъществена и лична представа за Европа като едно цяло. Винаги цялото изглежда по-съвършено от частите си. Въпреки това, прогресът на цялото зависи от усъвършенстването на частите.

Харесвам Оскар Уайлд и изтънчения европейски цинизъм. Осъзнавам, че “ръка” не звучи толкова живописно и ефимерно, колкото “равенство”, “отворени граници” или “светло бъдеще”. Но и Европа не е била от най-изисканите богини в гръцката митология преди да се превърне в “зеления континент”. Всъщност, може би “зелена ръка” е дори по-описателно...Позволете ми да спра дотук...



СТЕФАН ПАПУКЧИЕВ, КАЗАНЛЪК - “БУЛЕВАРД
“ОСВОБОЖДЕНИЕ”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



САФЕТ КАДИР

18 г., ученик в ПМГ „Акад.Боян Петканчин”
гр. Хасково

„Европа е равно на ... ”

Европа... звучи много актуално това понятие, но всъщност какво означава? Европа не е просто обикновен континент. Тя е територия на свобода и демокрация. Европа има репутация на духовно превъзходство и означава всичко онова, което притежава качество – начин на управление, стил на живот, стандарти, произведени стоки... Европа винаги е била и ще си остане и идея, която буди чувства, която увлича. Затова и европейският проект, освен проект на настоящето, ще продължи да бъде и проект на бъдещето, който предполага нови и нови цели и все по-активно участие във формирането на общите европейски политики.

Европа се превърна в модел за стандарт на живот, сигурност, правов ред, законност. Понятията Европа и европейско станаха едни от най-често употребяваните думи, с които назоваваме модерното, престижното, качественото.

Понятието Обединена Европа е старо, колкото е стара и самата Европа, и винаги е значело различни неща за различните хора. Мислителите и политиците през вековете са бленували за времето, в което европейските държави ще съумеят да загърбят омразите и противоречията помежду си и заради общото си наследство ще се обединят в името на мира и просперитетата. Още повече, че в основата на това наследство са не само общите европейски идеи и споделимата философия, конструирали европейската мисъл, но и някои конкретни прототипи на това единство като Римската империя, Римската католическа църква, европейския отпор срещу инвазии на „варварите” от Изток...

Обединена Европа е не просто реален политически и икономически съюз, който е на около шестдесет години. Обединена Европа винаги е и била мечта – за мир, солидарност, благоденствие. От Монтескьо и Гьоте през Моне, Шуман и Аденауер до най-новите поколения политици и интелектуалци, Европа, ако цитирам Тони Джуд, е „примамливо обещание за космополитна модерност”. Обединена Европа е мечта и за поколения граждани на Източна Европа.

За да разберам точно какво представлява Европа обаче, трябва

ва да имаме представа от това какъв е европейецът. Ето по този повод какво каза италианският министър на култура Рокко Бутильоне в лекцията си в Софийския университет “Св. Климент Охридски”: „Идеята, че всеки гражданин е отговорен пред останалите, че носи наказателна и гражданска отговорност и че никой не може да бъде наказан заради вината на друг. Тази идея е свързана с фундаменталното европейско разбиране за личността. Както можете да видите в Европейската конституция, новата, тя е като карта, в чийто център е заложена идеята за личността и нейното достойнство. Тази идея за личността в същност е символ на Европа. Не казвам, разбира се, че в другите култури личността не е на почит, но Европа е създала една по-прецизна дефиниция на личността”.

Не е необходимо да се убеждаваме, че Европа има най-успешен социален модел, че Европейският съюз е едно от най-проспериращите икономически пространства. Независимо от това, в границите на ЕС съществуват големи различия не само между държавите-членки, но също и преди всичко – между неговите 300 региона.

Европа е най-добрият отговор на глобализацията. Тя показва увереност в бъдещето, в способността да се справяме с проблемите. Нека да забравим за европейските символи като криволичето колело или за неизменния потеглящ влак. Какво ще кажете за Европа като глобална система за навигация на новия свят?

Нужно е единствено да осъзнаем напълно мащабността на предизвикателствата, пред които сме изправени. А за да се справим с тях, ще трябва целенасочено да използваме пълния си капацитет. Европа трябва да влезе под кожата на своите граждани, за да спечели сърцата и умовете им; тя трябва да е неизменна част от живота им; трябва непрекъснато да демонстрира релевантност и гражданска ориетираност.

Европа или в конкретност ЕС е и ще бъде водеща световна сила. С отстояването на стабилността на демократичните институции, работещите правила и развитата си пазарна икономика, с върховенството на закона, уважението към правата на човека, отричането на смъртното наказание и закрила на малцинствата той се наложи като модел за съграждане на свобода и просперитет. ЕС не е просто удобство, с което сме свикнали, ЕС е идея, която изисква чувствата ни, ентузиазма ни, фантазията ни, изисква амбиция, упорити усилия и много работа.



СИЛВИЯ НИЦОВА

20 г., студент в СУ “Свети Климент Охридски”

гр.София

Силвия Ницова е от гр. Габрово и работи като администратор в хотел. Изучава втора година Европейска интеграция в СУ „Св. Климент Охридски”, преди това е завършила Априловската гимназия в родния си град.

Европа е равно на моето бъдеще

Съществуват множество асоциации за Европа – някои я свързват със свободата, демокрацията и просперитета, с единството в многообразието, с непрекъснатата промяна, а други – с бюрокрацията, с отдалечеността ѝ от гражданите, с неефективността. Аз свързвам Европа с моето бъдеще. Това се дължи на мотивацията, която тя ми дава да се развивам личностно и професионално, да работя за постигането на по-добро качество на собствения си живот, бидейки активна част от гражданското общество.

Мотивацията е изключително важна, защото тя стимулира инициативността у индивида. Като един млад човек, аз имам нужда да бъда мотивирана, да виждам смисъл в участието си в обществения живот, в отстояването на правата си, т.е. в това да бъда част от гражданското общество. За мен Европа осигурява необходимите предпоставки за развитие, мотивира ме и провокира желанието ми да се възползвам от възможностите, които предлага.

Европейският съюз погрешно се мисли като пряк гарант за благоденствието на гражданите си. Практически той не осигурява подобряния им живот, а просто условията за постигането му. Гражданите са тези, които трябва да положат усилия, да вложат време и енергия и да работят за своето благоденствие, а не да очакват да го получат даром. Погрешната представа за ЕС у част у хората неизбежно провокира негативизма и скептицизма им след като надеждите им за по-добро съществуване не бъдат оправдани.

Макар че ЕС не може да промени съществуващото положение като с магическа пръчка, той притежава важната способност да се адаптира адекватно към динамично изменящата се ситуация (политическа, икономическа, социална, екологична и т.н.). Пример може да се даде с приемането на Хартата за основните права, която трябва да придобие законно-обвързваща сила след успешна ратифика-

ция на Лисабонския договор. В Хартата са уредени права като защита на личните данни, правото на добра администрация, биоетиката, правата на потребителите и др. Те представляват отговор на предизвикателствата, които съвременността поставя пред обикновените граждани и на нуждата от защита на качествено нов тип права. Именно Хартата за основните права ще бъде сред най-осезаемите за обикновения гражданин промени, които ще бъдат въведени с Лисабонския договор. Като европейски гражданин аз ще разполагам с ясен и достъпен каталог от права, които ще отговарят на съществуващите условия и които ще мога да отстоявам.

Разбира се, защитата им зависи до голяма степен от ефективността на правораздаващите институции. Фактът, обаче, че разполагам с ясна нормативна база, на която да се позова, има безспорно положително влияние върху мотивацията ми да търся правата си. Ако решението на националните съдилища не ме удовлетворява, ще мога да отнеса въпроса на ниво европейска съдебна инстанция.

Наред със социалните и икономическите права Хартата предоставя граждански и политически такива (повечето от тях са част от действащото право на ЕС). Прилагането им има за резултат засилването на чувството за принадлежност към Европа и ценностите ѝ. Възможността да участвам пълноценно в политическия живот на всяка страна-членка на ЕС, в която пребивавам, чрез правото си да гласувам за местни власти ще насърчи социалната ми ангажираност и пълноценното ми участие в гражданското общество. По този начин ще мога да взема отношение по проблеми на местно ниво, които рефлектират върху мен и дейността ми, и да положа усилия за тяхното премахване, за да осигуря по-добри условия за собственото си съществуване.

С Лисабонския договор правомощията на Европейския парламент се разширяват и изравняват с тези на Съвета на ЕС. По този начин демократичният дефицит би трябвало да намалее, защото избраните от европейските граждани представители ще могат да защитават интересите им по-ефективно. Освен това за първи път един милион граждани ще могат да инициират приемането на законодателен акт, който е от техен интерес. Не мога да кажа доколко тази формула ще проработи, но фактът, че е дадена такава възможност, значи много.

Освен с прекия си резултат – съставянето и приемането на законодателен акт – тази реформа ще има положително въздействие върху сътрудничеството между гражданите на различни държави-членки, ще



допринесе за чувството за обща европейска принадлежност, а защо не и за функционирането на гражданско общество на европейско ниво.

Считам, че с поредната ревизия на учредителните договори, ЕС ще стане по-оперативен и ефективен в действията си, а това неизменно ще се отрази благоприятно върху ежедневието на гражданите му, включително и на моето.

ЕС осигурява на гражданите си свобода на движение в рамките на Единния пазар. Мобилността днес е от съществено значение за функционирането на света като цяло. За мен тя представлява голям стимул за развитие – лично и професионално, тъй като позволява да опознаеш на практика нова култура, различен светоглед, начин на работа и т.н.

В този смисъл програмите за обмен на ЕС („Учене през целия живот” и др.), представляват прекрасна възможност за обогатяването на човек, особено ако е млад. Аз ще имам възможността да се възползвам от програмата за обмен на студенти „Еразъм” следващата година и смятам, че опитът, който ще придобия в чуждия университет, ще има огромно положително влияние върху бъдещата ми професионална реализация, а и върху израстването ми като личност.

Не твърдя, че Европейският съюз функционира безпроблемно или че е панацея на всичко това, от което човек има нужда. Не е така и не е логично да бъде така. Според мен Европа дава нещо много ценно на гражданите си. Тя представлява пространство, което предоставя условията, даващи потенциалната възможност човек сам да осигури подобър живот за себе си и близките си. Това е достатъчен стимул за мен да работя за моето по-добро бъдеще в Европа, да променям Европа и да давам своята частица принос към доближаването ѝ до идеала, към който се стреми.

СТЕФАН РАФАИЛОВ

22 г. студент в СУ „Свети Климент Охридски”

гр.София

Специализирам международни отношения и арабистика отново в Софийския университет. На 22 години съм, роден съм и съм израснал в гр.Варна. Завършил съм Националната гимназия за хуманитарни науки и изкуства “Епископ Константин Преславски” - Варна.

Европа е равно на...

Гледам знамето на Европейския съюз и се чудя защо точно звезда е избрана за символ, олицетворяващ единството на европейските народи. Защо не е било избрано да се сложи друг знак, друг символ, който от хилядолетия е използван за обозначаване на принадлежност към дадена идея – напр. маслинова клонка (макар че вече е заета), гълъб, слънце, кораб, ключ или дори в краен случай, въпреки че добре познавам теорията на С.Хънтингтън за сблъсъка на цивилизациите – кръст. Чудя се какво ли е накарало древните египтяни да наблюдават нощното небе, да го изследват и да вярват, че душата на фараоните след смъртта им се отправя към звездите; какво ли е накарало древните гърци да видят в подредбата на звездите образите на своите древни герои и митични същества. Какво ли е накарало в началото на 20в. привържениците на най-бързо разпространената се политическа идея – социализма, да изберат звездата за символ на утопичната си идея за изграждането на рая на земята.

Някои учени в момент на поетическо вдъхновение пишат, че гледайки звездите ние гледаме миналото. И това е напълно вярно. Вярно е и че за хората звездите са най-видимата част от Космоса. За хората звездите олицетворяват Космоса. Така че позволете ми сега да направя едно смело и неочаквано сравнение. Европа е космос! Погледнат от голямо разстояние и с очите на лаика той е хаотичен и безразборен, но вглеждайки се и изучавайки го внимателно разбираме колко подреден е всъщност. Това е не просто космос, а истинска микровселена – “непрекъснато” разширяваща се и в която се проявяват редица физични закони. В големи мащаби водеща е гравитационната сила – тя се проявява много по-всеобхватно от магнитните, електрическите и атомните сили. Тя е тази, заради която съществува Космосът като неразривно цяло. Гравитационната сила на общочовешките цели и идеали и на четирите основни свободи привлича и обединява евро-



пейските държави. Тя е тази, която притегля неудържимо към себе си и другите държави и народи.

Европа е микровселена - “непрекъснато” разширяваща се, развиваща се, “единна и единствена”, хомогенна, различна, изпълнена с живот, с неразкрити тайни и множество открития, наблюдавана, изследвана и обект на множество прогнози за нейното бъдеще. За жалост тази наша микровселена не е така идеална както Вселената. За това си има обективна причина - докато Вселената съществува и се променя от 15 милиарда години насам, то Обединена Европа чества през 2007г. своята 50 годишнина. Освен това Европейският съюз е човешко творение и като такова то никога не може да бъде съвършено и идеално.

Като вид социално обединение Европейският съюз си има своите моменти на възход и падение. Различните политически кризи вътре в общността водят до малки разтърсвания и изменения (или т.нар. флукутации) на дотогавашния политически пейзаж. Това от своя страна довежда до засилване на определени процеси, до натрупване на нов политически потенциал на някои места в “обединеното” пространство, на т.нар.”съсиреци”, от които се раждат нови политически сили, партии, а напоследък и нови държави. Така върху полето на политическия динамизъм посях семената на физиката и космологията и от тях порастна и разцъфна цветето на теорията за множеството вселени на Андрей Линд.

Дотук със сравненията. Искам само да отбележа, че 2008г. е обявена за година на межкултурния диалог и през месец януари беше проведена среща на Алиансът на цивилизациите в Испания. Следва да се спомене, че се намираме и в десетилетието на ромската интеграция. Всичко това би било чудесно, ако целите на тези мероприятия се осъществят на практика. Защото тъкмо в общуването помежду си хората трябва да показват на какво е символ и на какво е равна Европа – на разбирателство и взаимна подкрепа. Нека да бъдем различни в културата и културни в различията си!

“Стените на разделението не достигат небесата. Човеци са ги изградили, човеци ще ги разрушат.”

Драговитийски епископ Йоан

ТЕОДОРА КОЛЕВА

22 г. студент в Медицинския колеж, гр.София

Европа е равно на Отговорност

“Свобода или смърт”...

Една фраза, мълвяна от всяка българска уста. Един лозунг, който заживял във всяко изстрадало сърце, изпълвайки го с надежда, опиянение и сладката лудост, че “шепа селяни” въоръжени със сопи, пушки-кремъклийки и черешово топче ще победят армията на могъщата Османска империя. Целият български народ се обединил около една идея, около един идеал.

“Дали е възможно в съвременната действителност, някое събитие да вдъхнови и обедини всички българи? Дали стремежът към присъединяване на България към ЕС може да има такъв ефект?”- попита преподавателката ни по литература. Въпросите не предизвикаха почти никакво оживление в класа. Чуха се само отрицателни възгласи.

Някак неусетно, без мнозинството от гражданите да заема ясна и твърда позиция по въпроса, ние се присъединихме към ЕС. Без съмнение фактът, че България получи доверието и подкрепата на страните-членки свидетелства за прогреса постигнат през годините. Позитивните черти от членството ни в тази стабилна и просперираща общност са неуспорими.

Европа е много повече от символ на социален и икономически растеж. Тази общност е изградена на базата на универсалните човешки ценности: достойнството, свободата, равенството и солидарността. Тя почива върху принципа на демокрацията. ЕС е образец за общество работещо в услуга на гражданите си.

За съжаление, България остава най-бедната европейска страна, а европейските ценности и идеали ни се струват твърде далечни и чужди.

Коя е основната причина за тези резултати? Неефективната борба с организираната престъпност и корупцията? Ниският жизнен стандарт на гражданите?

Нещо съществено обаче, продължава да ни убягва. За това е необходимо да погледнем настоящата ситуация под различна перспектива. За да можем да видим цялостната картина, понякога се налага да



спрем и да направим крачка назад.

Такъв отрезвителен ефект изигра за мен един разговор. Преди няколко дни се разхождах с една приятелка в центъра на Пловдив и обсъждахме колко мръсни са улиците в България, в резултат на нашия Бай Ганьовски манталитет. Точно на главната улица, видяхме как се опитаха да ограбят една жена, а всички минавачи наблюдаваха безучастно случващото се или просто отминаваха. Никой не се спря, за да помогне. Приятелката ми ме попита:

- Разбра ли сега защо искам да живея във Франция, а не тук?

- Добре, не е ли точно това причина да останеш? Можеш поне да се опиташ да промениш нещо! –казах аз, а тя ми отвърна с лека насмешка:

- Ние не сме от хората, които могат да променят нещата, защото ние сме тези, на които нещата се случват.

Българското общество е изправено пред множество предизвикателства, най-голямото, от които е да се промени съзнанието и начинът на мислене на гражданите; да излезем от летаргията, в която сме изпаднали и да вземем активно участие в изграждането на собственото ни бъдеще.

За България, Европа може да се превърне в нещо много повече от модел за икономически и социален прогрес. Европа е идеал, способен да обедини всички българи около идеята, че страната ни не трябва да бъде в периферията на ЕС. Заедно разчупихме оковите на пет вековно робство и само заедно можем да преодолеем предстоящите трудности; да си извоюваме достойно място в Европа.

«Да бъдеш човек, това е именно да бъдеш отговорен», твърди Екзюпери.

Да бъдеш европеец звучи гордо, изглежда престижно, но осъзнаваме ли отговорностите, които носим на плещите си?

България извървя дълъг път, за да стане част от ЕС и да получи доверието и подкрепата на страните-членки. Отговорни сме пред Европа, защото сега трябва да оправдаем гласуваното ни доверие. Още повече, отговорни сме пред самите себе си. Нека си припомним величието на Симеонова България, простираща се до три морета. За България, пръв духовен вожд на всички славяни. За материалното и духовното наследство на страната ни от средновековието. Имаме отговорност към прадедите си, превърнали България в авторитет, с който

всички се съобразявали.

Време е България отново да си спечели уважението на европейските страни. Време е да осъзнаем отговорността ни към миналите поколения и дългът ни към бъдещите. Ние сме тези, които ще напишат следващата страница от българската и европейска история. Как ще бъдем запомнени? Като поколението, предпочело да избяга в чужбина ли?

Европейският проект е възникнал през 1950 г., обединявайки 6 материално и морално разорени, след Втората световна война, западноевропейски нации, търсещи общ път към едно мирно бъдеще. Ще намерим ли мястото си в това бъдеще?

Необходимо е да се извърви дългия и мъчителен път на цивилизационно узряване на страната ни. Да осъзнаем отговорностите си пред Европа и пред нас самите. Да променим идейно-ценностната ни система.

„И в няколко деня, тайно и полека” народът трябва да “порасте на няколко века...” Дължни сме да докажем, че българите са достойни граждани на Европа.



БИСТРА ДОДОВА, СОФИЯ - “СТРАННОСТИТЕ НА МОЯТА ЕВРОПЕЙСКА БЪЛГАРИЯ”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



ХРИСТО ИЛИЕВ

студент в СУ “Свети Климент Охридски”
гр. София

Казвам се Христо Димитров Илиев. Студент съм, първи курс, по Европеистика в СУ „Климент Охридски”. Интересувам се изключително много от всичко свързано с Европейския съюз. Чух по новините, че ще откриват Европейски информационен център в София и моментално отидох да го посетя. Изключително много ми хареса, даже се запасих с всичките безплатни материали, дето можеха да се вземат. Само че нямаше от картите на Европейския съюз, но й казах на жената там, че пак ще го посетя Центъра. После посетих и сайта на ЕИЦ и така разбрах за конкурса за есе.

ЕВРОПА = ЕСКАЛИРАЩА ПРОМЯНА

В последно време често топонимът „Европа” е отъждествяван с уникалната структура, наречена Европейски съюз. Това доказва колко огромна е ролята на ЕС за развитието на Стария континент и показва, че се очаква в близко бъдеще границите на Общността да съвпадат с тези на европейския материк. Тази перспектива е напълно възможна, ето защо особено внимание се отделя не толкова на континента като цяло, а по-скоро на Европейския съюз, тъй като именно в него е бъдещето на Стария континент.

Европейският съюз представлява един шедевър, който е изграден след десетилетия усиления и обединени действия от страна на европейските народи, но и който има още потенциал за развитие. Зад този шедевър се крие един изключително сложен, но подреден механизъм, чиято единствена цел е да осигури една обединена и просперираща Европа. Това е механизъм, който се характеризира с изключително висока степен на демократичност и равностойност. Механизъм, който не е даденост, и до който всеки може да се докосне. Необикновен механизъм, който иновира и се развива постоянно. Последното е именно и същината на Европейския съюз.

Неслучайно терминът „развитие” описва най-добре какво всъщност представлява ЕС. Тази уникална структура, състояща се днес от 27 нации, осигурява постоянно подобряване на живота на европейците. Наред с това тече непрестанно усъвършенстване на правната система, правомощията и компетенциите на отделните институции, ролята на националните държави в този наднационален механизъм,

значението на гражданското съсловие в Общността, и много други. Но най-важното е, че самото ядро на тази уникална европейска структура претърпява редица трансформации и еволюции, отбелязани с немалко договори в последните 50 години. Единственото нещо, което не е белязано от огромните промени на Стария континент толкова десетилетия, е целта, която европейските народи се опитват да постигнат обединявайки се – да се постигне дълготраен мир в Европа и благоденствие за гражданите ѝ. Именно за изпълнението на тази нелека цел е нужно развитие и то не какво да е, а постоянно. Нужна е ескалираща промяна.

Основният мотор на това така необходимо развитие са европейските институции. Както е казал един от строителите на европейската общност Жан Моне: „нищо не е възможно без хората, нищо не е трайно без институциите”. Те представляват гръбнакът на Общността и именно те насочват развитието на Европейския съюз, с тяхна помощ той се придвижва напред в бъдещето и те са тези, които контролират неговото засилване, разгръщане и задълбочаване. Едновременно с промените, които институциите внасят, трансформация претърпяват и самите те, с цел да бъдат по-ефективни и балансирани. По този начин се постига един мощен импулс на демокрация. Ето как моторът на Европейския съюз не само е първопричината за неговото развитие, но и за своето собствено.

Един от фундаменталните принципи, на която се крепи Общността, е свободата в различните ѝ форми и именно в нейно лице може да се забележи удивителното развитие на Стария континент в последните десетилетия. Още в древността топонимът „Европа” се е свързвал с думата „свобода”. Съществуването на Европейския съюз възражда тази идея, която намира израз в свободата на движение на хора, стоки, капитали и услуги, свободата на обучение и работа навсякъде в ЕС, свободата на вероизповедание, свободата да пътуваш безпрепятствено и безброй още свободи. Най-голямото постижение е, че тази действителност може да се усети и опита от всеки един гражданин на ЕС. Един от най-ярките примери е Шенгенското споразумение, което премахва не само теоретически, но и практически границите между отделните народи, подписали документа. Подобна реалност е немислима в миналото, като тя доказва и препотвърждава основната цел, която европейските народи са си поставили.

Свободата на гражданите обаче не означава пълна свобода. За



контролирането на това, както и за редица други права и задължения, се грижи правната рамка на Съюза или т. нар. „Acquis Communautaire”. Именно тази рамка е един от най-обсъжданите и дискутирани обекти, който претърпява редица промени с времето. Тя е преразглеждана, актуализирана и допълвана с цел да се подсигури възможно най-безпрепятственото и спокойно протичане на живота на европейските граждани. Общностното законодателство има също така върховенство над националното, като така се осигурява следване на европейските закони и принципи. Европейският съюз спокойно може да бъде наречен един истински правов организъм, който се развива по отношение на все по-стриктното спазване на човешките права.

Гарантираните права, задължения и свободи трудно биха били осъществими, ако всяка национална държава беше се застъпила само и единствено за собствените си интереси. Именно това е и едно от огромните предимства на Съюза – голяма част от важните решения се взимат не на национално, а на наднационално ниво. В началото от своята дейност Европейската общност е силно повлиявана от националните правителства и дейността ѝ се ръководи до известно време главно от тежненятия на страните-членки. След десетилетия на бурни исторически събития, компромиси, договори и реформи в ролята и функциите на европейските институции, днес националните държави имат все по-малка роля при решаването на общите европейски дела. Не е важен националният интерес, а европейският. И именно преминаването от първия към втория като приоритет е един от най-големите успехи в сътрудничеството между европейските народи. Този съществен прогрес продължава и днес, като все повече функции се изземват от националните правителства и се отдават на европейските институции.

Европейският съюз наистина изпълнява много от функциите на националните държави, но самият той няма за цел да се превърне в една държава с един народ. Напротив, неслучайно мотото на ЕС е „Единство в многообразието”, т.е. стимулира се запазването и укрепването на традициите и културата на отделните нации на Стария континент, макар и в лоното на една икономическа и политическа общност. Нещо повече – поддържа се стремежът към увеличаване на това многообразие, доказателство за което е разширяването на Европейския съюз. Ескалиращата промяна тук можем да открием в увеличаващия се брой на държавите-членки през годините. Първоначално те са 6, после се увеличават на 9, след няколко разширявания Европейската Общност достига численост от 15 страни, като по-късно се стига до

25 страни-членки, а днес – 27. Това ясно показва, че непрестанното развитие, което кипи в Общността, има нужда да се разпростре над все по-голяма част от Европейския континент за да може да продължи хода си, но без да „претопява” отделните народи.

Въпреки увеличаващото се многообразие вътре в Съюза и въпреки различията между отделните нации, на преден план излиза гражданската съвест, не толкова националната. Именно гражданите имат ключова роля за развитието и просперитета на едно общество, ето защо Общността с годините се стреми да дава все по-голяма гласност на това съсловие, което е един от моторите на общественото развитие. Затова и често се ползва терминът „Европа на гражданите”, а не на нациите или на институциите.

Един от най-ярките примери за ескалиращата промяна, която обединена Европа може да породии, е изключителното икономическо възстановяване на Стария континент след разрухата и глада, породени от Втората световна война. Европа отново стъпва на крака, но не с отделни усилия, а с общия устрем на шест държави да се постигне мир и разбирателство. Устрем, който е подет днес от 27 държави-членки на ЕС и който извежда Стария континент на водещо място в световната икономика. По този начин едновременно се подобрява животът на гражданите в Европа и също така се поддържат ускорените темпове на развитие. С уникалното политическо единство, с което се работи в 27-членния блок, е много вероятно скоро Европейският съюз да заеме водеща позиция и в световната политика.

Безспорно този изключителен механизъм, наречен Европейски съюз, няма прецедент в историята. Затова, защото той дава тласък за развитие не на държава или група от държави, а на цял един континент. Той създава условия за постигането на равенство между народите; изграден е така, че постоянно да се самоусъвършенства, което му придава ефективност; действа на наднационално ниво, но спазвайки принципа на субсидиарност. ЕС е уникален правов организъм с точна и ясна крайна цел, като едновременно с това притежава способността да променя начина, по който да я постигне. Всичко това доказва, че на Европейския континент протича процес, който се характеризира с ескалираща промяна и който създава една изцяло демократична общност. Най-големият успех на Стария континент обаче ще дойде, когато той успее да прехвърли този устрем за развитие, основан на демократични принципи, и на останалата част от света.



ХАЛДУН УАНЛИ

ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



ВЯЧЕСЛАВ ПОПОВ, СОФИЯ - “В ЦЪФНАЛАТА РЪЖ”

(по едноименното произведение на Робърт Бърнс)

ФОТОКОНКУРСА “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



ВЯЧЕСЛАВ ПОПОВ, СОФИЯ - “С ПРИЗНАТЕЛНОСТ И УВАЖЕНИЕ
КЪМ ВЕТЕРАНИТЕ ОТ ВОЙНИТЕ! !”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



СТЕЛА КУРТЕВА - “БЪЛГАРСКИТЕ ТРАДИЦИИ ЩЕ СЕ ПРОДЪЛЖАТ”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



ГЕОРГИ МАНЕВ, КАЗАНЛЪК - “ТАЙДАР”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”



БЕДРОС АЗИНЯН, КАЗАНЛЪК - “РОЗОБЕР”
ФОТОКОНКУРС “БЪЛГАРИЯ - ЕВРОПЕЙСКА СТРАНА”

ПОСЛЕСЛОВ

Скъпи читателю,

„Говори с Европа” продължава – заедно с теб, твоите въпроси, мнения, коментари, предложения и размисли по всички въпроси, свързани с мястото на България в Европейския съюз, които ти се струват значими.

Нашият екип остава на твое разположение – info@europe.bg.

Използваме повода да благодарим най-сърдечно за интереса и партньорството на колегите от медиите – в частност БНР, www.actualno.com, радиостанциите „Фреш!”, „Зи-Рок” и „Джаз ФМ”. За съдействието при реализацията на дейностите от „Говори с Европа” благодарим също на Френския институт в София, на екипа на Представителството на ЕК в България, както и на българските членове на Европейския парламент Душана Здравкова, Кристиан Вигенин и Николай Младенов.